

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల.

సంస్కృతి కళాశాల ప్రభుత్వ సంఘము, మచిలీపట్టణము:—
ఈ సంఘము 1900 వ సం. వార్షిక నివేదికను 24-వ తేది సోమ
వారము ఈ కళాశాలను వివేకానందచరణములో జరుప
బడెను.

రిజిస్ట్రార్ (గ్రంథాలయము:— 1900 సంవత్సరమున గాజ
మహేంద్రవర్మ నామమునకు శ్రీ సర్వసామ్రాజ్యభాండా
గారము ఈ క. 15-వ తేది ఇండియా గవర్నమెంటు 1860
సం. 21-వ ఆర్డరు కింద రిజిస్ట్రార్ చేయబడినది.

గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా దోనేపూడి గ్రామ
ములో 16-12-1917 ఆదివారమున ఆంజనేయ పుష్క
భాండగాయని పెట్టబడినది. నిమ్మగడ్డ వెంకటాచార్యగారి
అధ్యక్షత్వము ఆంజనేయ జరిగెను. 1918 జనవరి 6 తేది
బహిరంగ సభ జరిగెను.

పారిశ్రామిక సాటికేసు:—ఆదిభట్ల నారాయణరా
వుగారిచే నిర్వహించిన "శ్రీమత్కళ్యాణమును" పారిశ్రామిక
చెప్పి మెప్పున వివరించినది. ఆ విషయములను వివరించు
బహుమానము చేసినది. పరిశ్రమ రాగోరెడి పారిశ్రామిక
దర్శిస్తులు జనము తెలుసుకొనకుండా ఆంగీకరించబడును. పారి
శ్రామిక కాంక్షిలేమన కమిటీ నందిగాను, నందిగాను తాలూకా
కృష్ణాజిల్లా, ఆదివాసి వివరములు తెలిసికొనవచ్చును.

వందములు:—ఈ నెల 29, 30, 31 తేదీలను మచిలీ
పట్టణ మందు గల ఆంధ్రజాతీయకళాశాల హాలులో జరుప
బడెను కృష్ణా గుంటూరు మండల విశ్వబ్రాహ్మణ నవమ
వహసభాగ్రాసరాధిపత్యమును తెనాలి మహాస్వామిలనుండు
పాధ్యాయులందరి నొందినట్టియు వర్తమానత్వరంబున గాల్గో
పు పట్టపర్తిగారు జయముంద ప్రయత్నించుచున్నట్టియు
నల్లపాటి కామరాజుగారు వహించుచు, సంఘాజ్ఞాపనాది గు
రుణగణపూర్ణులైన వీరు మా కర్తవ్యంబున నియుండెడిరి.—పోతే
పల్లి ముఖ్యులు, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

గోదావరి జిల్లా పితాపురం ఇలాకా కొండవర గ్రామము
నందు మహానాథుని విగ్రహ, ఉదారమూర్తి యనియు ప్రఖ్యాతి
నొంది ప్రభుత్వమునారి గౌరవమునకు పాత్రులై తాలూకా
పోర్టు సభ్యులుగ నియమితులై ప్రహసన చేయుచున్న చెలి
కాని కోర్కె వాదనాదానిగా రను వెలమవారు గలరు. తన
బ్రహ్మదండీక నెలను కొట్టిచెనెన యొకరు వీరివై పితాపురం
మేట్టేటికోర్కెగారు కేసుచేయగా మేట్టేటిగారు కోర్కెవాదన
గారికి మాత్రము 1 రూ. జూర్యుగా నిధించి రనియు ఇది
అన్యాయమనియు ఒకరు వాదించుచున్నారు. అన్యాయమైన
తో అప్పీలు చేసి న్యాయము సడయవచ్చును.

చతురశ్రు సన్మానము:—9 వ తేదిని గ్రామములో
త్రిపురనేని రామస్వామి వారిద్వార గారిని సన్మానించుటకై
యొక చతురశ్ర సన్మానము చేయబడినది. తద్విధమున అల్లూరి రామయ్య
చాదగిగారు సన్మానము చేసించిరి. తాము సన్మానింప
బడిన యాంజనేయ వారిద్వారగారు తేచి, యూరపు మున్నగు
విదేశములందు ప్రసిద్ధి కొలదికలముల క్రిందటనే మాతృదేశ
మున కుర్రుల బాహుళ్యమును తేచి, తమ సహజావర్ణత వాక్రమ
వాహమున సమ్యక్తలగు వర్ణావధానమునై పోవునట్లు,
వివిధ దేశముల గలయోచన కర్మకారములను గురించినను
మన దేశమునందు గల కట్టుబట్టును గురించినను జనసామాన్య
మునకు బోధించునట్లు విశ్లేషణమును చేసిరి. పురయనకు
లందరు కలసి గ్రామమున ప్రభుభాండగాగారు తేచి కొర
తను వీర్యవేది సుమారు 300 గ్రంథములను ప్రోవుచేసి బారి
ష్టరుగారి బాంకంకిన నామకరణము చేయవలసినదిగా చేడి
రి. అంతట నాలుగు బాండాగారులను మనకుగల్గు లాభములను
గూర్చియు వారిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయని గుణగణంబులను
గూర్చియు వివరించుగా వాక్యనింది సమ్యక్తలగు సంతసించు
నట్లు వారిరెడ్డి వేంకటాద్రినాయని పుష్క భాండగాగారి
మనయే పేరినది. అంతరము అల్లూరి వేంకటపతి చాదగిగారు
ప్రసిద్ధులగు అల్లూరి హంపురహోద్రుల చాదగిగారు క్ర
టిడిగను కార్యమును బూనిరి. అల్లూరి సత్యవాచామణి
చాదగిగారు బాండాగా మునెడ అంతకు గల యభిమాన
మును జూపుచు సభ్యులచేత సుమారు 300 రూపాయల
చందాలు చేయించిరి. అంతరము సమ్యక్తలగు తమ సభ్యతా
మోదమును దెల్పుచు, తరతరభ్యుత్థులతో సభ ముగించిరి.—
మూరవనే గోపాలకృష్ణయ్య.

కార్మికవిద్యల ప్రోత్సాహము.

కర్నూలిన్ (ఓరిగాక రాష్ట్రము) అమెరికా సంయుక్త
రాష్ట్రములు) నుండి ఆ. నారాయణరావుగారు మా కిటులు
వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల క్రమముగా వృద్ధిపొందు
చున్నదని వినుటకు మిక్కిలి సంతసము కలుగుచున్నది. ఈ
విద్యాలయము స్థాపించబడి యిప్పటికి 8 సంవత్సరములు కావ
చ్చుచున్నది. అయినను, మనదేశము లింకను దీని స్థిరభావణ
మునకై కావలసిన సహాయము చేయకపోవుట సంతాపకర
మైన విషయము. ఎవరో యీ విద్యాలయమునకై సదుము
కట్టుకొని పనిచేయుచున్న కొందరు తమ పనిసాటలను మాను
కొని భిక్షకు బలులువేరనియెడల, కాలువపుక జీతములకై
పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు జీతములైన ముట్టునో
లేదో తెలియను. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకై విశేషమైన ఆందోళ
నము జరుగుచున్న ఇక్కాలమున రెండుకోట్లనుచోడను లొక్క
పాతకాలను విద్యుత్సంకేతపోవుట అంత ప్రత్యక్షమైన సంగతి
కాదు. ఆంధ్రభూమి నామ ఆంధ్రుల యభివృద్ధికి కావలసిన
సమస్త ప్రకరణములయందును ప్రకపించి, మాతన పరిశ్రమ
లను మాతనవిద్యలను ప్రజల కధికచగు సౌఖ్యమును నొన
గూర్చునంతవఱకు, అది సశీవమైనదని చెప్పవలయు.

ఆంధ్రజాతీయకళాశాల తదితర పాఠశాలలలోని విద్య
నంటి విద్యవోడనే తృప్తిపెందినయెడల వారిచే గలుగవలసిన
లాభము దేశమునకు చేకూరజాలదు. ఇతర పాఠశాలలందు
చేరు బాలరకెడి ఒక మెట్టుగానుండి కొంతవఱకు శిక్షను గలసి
అంతట పనికివేయుచుండినయెడల జాతీయ విద్యా విధానము
నెరవేరునని మనము నమ్మువలయు. మనదేశమునందు కళా
విద్యను గలపుటకు వెక్కు పాఠశాల లున్నవి. ఈకళావిద్య
కేవలము ముసద్దీపనికి అక్కరకు వచ్చునదిగా నున్నది. ముస
ద్దీపనుల కాశించువారి సంఖ్య కావలసినదాని కన్న అధికమై,
రాను రాను, ఒక ఉద్యోగమునకే పోటీ యధికమై, చుడకు
కులకట్టుల సహా బలులుదేరుట సంభవించుచున్నది. ఉద్యో
గములు కులములనుబట్టిగాక యోగ్యతనుబట్టి నిర్ణయింపబడు
నపు డీకట్టుల కంత వ్యవధియుండదు. కేవలము కళావిద్య దేశ
మును రక్షింపజాలదు. దేశముయొక్క సంపదల వృద్ధి చేయు
టకు తోడుపడజాలని విద్యనలన లాభములేదు. మన ప్రస్తుత
స్థితియందు కార్మికవిద్య విశేషము కావలసియున్నది. ఆంధ్ర
జాతీయకళాశాల, కళావిద్యవోదాటు కార్మికవిద్యను సహి
తము బోధింప బూనినందున మన యాంధ్రజాతీకి
దీని నుండి మహాఫకారము కలుగగలదని మన మందఱము
నిరీక్షించుచున్నాము. ఈ కళాశాలయందు చేరు విద్యార్థులు
జీవనోపాధికి వెదకులాడకుండ ఇతరుల యనుగ్రహమునకై
కనిపెట్టుకొని యుండకుండ స్వసామర్థ్యము సర్వశక్తిపాదనే
ఆధారము బూని, ఏ విద్యయందు శిక్షను గలచినారో దాని
యందు ప్రవేశింపజేసి, సుఖజీవనమునకును ఆత్మగౌరవమున
కును దారి చూపినయెడల, ఆహా! ఎంతకృషిమైన కార్యమో
యోచించును.

ప్రస్తుతము ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలయొక్క యుద్దేశ
ము నెరవేరకుండుటకు కారణము లేకపోలేదు. ఒకటి కార్మి
క వృత్తులయందు మన దేశములకు గౌరవము లేకపోవుట.
ఇంకొకటి సర్కారు పనికి యెల్లరు నాలుకలు చాచుకొని
యుండుట. సర్కారు పనిలో ప్రధానము అధికారము కాని,
జీతము కాదు. వీరు ప్రజలకు బాధ్యులు కాకపోవుటయు, ప్రజ
లు కేవలము ఆమాత్రుల లగుటయు, 7 రూపాయలబండ్లతో
సహా మితిలేని యధికారమును చెలాయించుచు గర్వాంధుడై
ప్రజను బాధించుటకు వీలగుచున్నది. ఈ యధికారమోహము
చే, మన దేశములు కేవలమువెట్టిగా సర్కారుపనులకై పెనగు
రాగుచున్నాము. కాని, కొలదికలములో తమ దృష్టిని
కార్మికవిద్యకై మార్చుక పీలు లేదు. దేశమునందు ప్రతి సం
వత్సరము గూర్కల ఫలమునో మొదలయిన పరిశీలనయందు
తప్పిపోవుచున్న యాశములు కార్మిక విద్యకు చేర్చుటచేత
తరుకేకాదు, కేవల దేశమునకు మహాఫకారము చేసినవారగు
దురు. ప్రస్తుతము వీరి సంగతి గ్రహింపకపోయినను, ఉదర
పోషణము కష్టమైనకొలది బ్రాహ్మణులు లని, వైశ్యులని భేద
ములేక, ఏదోకా వృత్తిని చేర్చు ఏమిచేయుదురు? ఇట్టివారిని
ఆంధ్రకళాశాల ముఖ్యముగా ఆకర్షింపవలసి యున్నది.

కళాభాగము: తదితర పాఠశాలలకు విద్యార్థుల నొన
గూర్చుటయందును, కార్మిక భాగమున కట్టానగా పని
చేయుటయందును, మన ఆంధ్రకళాశాల ప్రాధుత్వమునయెడల
దాని యుద్దేశము నెరవేరజాగు. ఇతర పాఠశాలలందు చేరు
టకై ఆంధ్రజాతీయకళాశాల నొక సాధనముగా నుప
యోగించు విద్యార్థులను చేర్చుకొని లాభములేదు. ఇట్లుజరుగు
నంతకాలము కార్మికవిద్యలందు శిక్షితులగు విద్యార్థుల సంఖ్య
యే కనబడదు. కాబట్టి కార్మికవిద్యకు తమ జీవనోపాధిగ
జేయ దలచుకొనిన వారలనే చేర్చుకొనుట బహు ముఖ్యము.

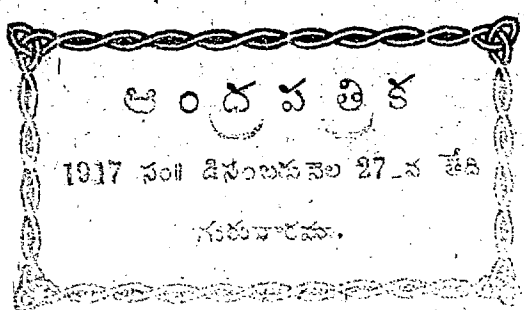
ఆంధ్రకళాశాలయందు ప్రస్తుతము టయిపురయిటింగు, వడం
గము, యంత్రసంబంధమైన పని కొంతవఱకు చేర్చుచున్నాడు.
ఇట్టివిద్యల వింకను విస్తరింప జేయుట అవసరము. బుక్కు
కీటింగు, స్టాన్సుచేయు, సిగ్గు లింగు, ఆయుర్వేదము, వంటపని,
సంగీతము, చెప్పులు బూటునూ కట్టుట, దున్నెలు చేయుట,
చెంబులు బిందెలు గుండెగను గిన్నెలు మొదలయిన పాత్ర
లను చేయుట, పిల్లలకు బొమ్మలు చేయుట, కట్టుపని, నేత
పని, నగిషీపని— యీవిధమైన కృత్యములు చేర్చి మనదేశము
నకు స్థిరమైన యుపకాగము నొనర్చవలసి యున్నది. బుక్కు
కీటింగు విషయము చూడు. ఆధునికపద్ధతుల ప్రకారము
జమాఖర్చులు లాభవత్తములు వడ్డీ భాషములు వ్రాయుగల
వర్తకులైన గున్నాడు? తన వర్తకులకును వారి స్నేహితులను
నిది ముఖ్యమైన విషయము కాదా? వర్తకుల సాతకాలభ్య
రానియెడల మనమే వారియొద్దకు పోయి, యీ విషయము
నందు రుచి బుట్టించి వారిని రాబట్టవలసియున్నది. ఏ వ్యాపా
రమున గాని పద్దులు సరిగా వ్రాయుట తెలియనియెడల,
తెక్కలకు సరిగా ఉంచుట తెలిసికొననియెడల, ఆ వ్యాపా
రము సరిగా సాగదు. లాభమో నష్టమో ముందు తెలియనిది
వ్యాపార మేమి సాగున?

ఇక వంట విషయమున మన తెలుగుదేశమున వంటలు
నేర్పినవారే మిక్కిలి యరుగు. పెద్ద పిండివంటలు కాకపోయి
నను, కూరపులుడు చారు పచ్చడి ఉరుగాయలు— వీరినైనను
రుచికరముగ జేయగలవాడు బహు స్వల్పము. గాలెలు, బూరె
లు, ఆగి నెలు, బొబ్బట్లు— ఇట్టి సామాన్యపు భక్ష్యములు
తప్ప బహులలో విక్రయింపబడు మిఠాయిలు, చాల్యాలు,
కారపుడినులు, మొదలయినవి మనయంద్రలో చాలమంది
చేయులేరు. ఇక బొంబాయి, మైసూరు, పంజాబు, మలబారు,
కలకత్తాలలోగల రకరకముల వంటకముల గొడవయే మనకు
తెలియదు. అన్ని పనులకుంటే వంటపని బహు ముఖ్యమైనది.
ఇది యందఱకు గావలసినది. తగిన వంట మనుష్యులు లేక
యెందరో కష్టపడుట జూచుచున్నాము. కొందఱు తెలుగు
మనుష్యులు దొరకక, అగవదేశమునుండి మనుష్యులను రప్పించు
కొనుచున్నారు.

మనము ఆయావంటలగుములు మాత్రమే కాదు, ఆయాపదార్థ
ములపుష్టివివరమును సమ్యకము ముఖ్యముగా గ్రహింపవలసియు
న్నది. ఈపుష్టివివరము బహుముఖ్యమైన విషయము. పిల్లలు
పెద్దలు వృద్ధులు వీలకు ఏకీభియం దేశావారముయ్యలయును?
ఎంత పరిమాణము కావలయును? ఈసంగతులను తెలిసికొన
వలయును. ఇట్లు తెలిసికొనకపోవుటచే గలుగు అనర్థములు
మిక్కిలము. బ్రాహ్మణు లెంత తెలివిగలవారల మని యను
కొన్నను, అతిబాల్య వివాహములవలనను మీదుమిక్కిలి
నిస్సానపు భోజనమువలనను ఆకాలవృత్తులు పాలగుచు
న్నారు. ఒకసామాన్యపు వ్యాధి వచ్చినచో దానిని నిరోధింప
గల దాద్యమే లేకున్నది. ఈబలహీనపు భోజనమువలన శరీర
బలమేకాదు, బుద్ధిబలము సంతానముయొక్క బలము కూడ
క్షీణించుచున్నది. సహభోజనపు పద్ధతులు ముందు మారవలసి
యున్నవి. నాయుద్దేశము బ్రాహ్మణులు మాంసము తినవల
యునని కాదు. కాని, పుష్టికారకు వస్తువులను విశేషముగా
వాడవలయును. తరియన్నమును పూర్తిగ, పిసర్తింబి తిన్నా
న్నముగాని గోధుమత్తముగాని పుచ్చుకొనుట యుక్తము.
మన మరలలో తయారుకాబడు తెల్లబియ్యమునెడి వరిపిప్పిచే
త నెందరు సంజా, అతిసూక్ష్మము, నిస్సానము, నిస్సానమునండి
పుట్టు నానావిధములను వ్యాసల పాలై ఆకాలవృత్తులు
పాలగుచున్నానో విచారించును. ఎందరు మనదేశమున నానా
కల్యమములు చేరిన వారినినీటిని త్రాగి వ్యాధులను పెంచుచు
న్నారో దూరింపును. నీరైన పోషణలేక యెందరు శిశు
వులు చనిపోవుచున్నారో కనుగొనును. ఎందరు బాలెంతరాం
ద్రు తగినఆహారములేక, బలహీనత్వముచే మృత్యువుపాలగుచు
న్నారో తెలిసికొనును. సరియైన ఆహారము లేకపోయినయెడల
వ్యాసలు ఆకాలవరణము మూలమే కాదు, మహా అనర్థదా
యకమగు బుద్ధిమాంద్యము సంకమించుచున్నది. కాబట్టి మన
భోజనపద్ధతులు బహు ముఖ్యమైన విషయము.

ఈ యమెరికాలో వంటపనియందు బి. ఏ, ఎమ్. ఏ.
పట్టుములకూడ సెనగబడుచున్నవి. మనలో బి. ఏ. ప్యానెన
వాడు తనాస్సీలుదారులని తప్ప నుతీయొకపని చేయగూడదు.
అది దణ్ణాకు భంగము. ఇక్కడ బి. ఏ. ప్యానెన స్త్రీలు వంట
పనులు చేర్చుకొని, వారు బాలికా పాఠశాలలందు ప్రవేశ
ించి తాము నేర్చిన సంగతులను వ్యాపింపజేయుచున్నారు.
ఇక్కడ గుంచినంట నేర్పినవారికి మనదేశములో మన తనా
స్సీలుదారుల జీతము మించియున్నది. ప్రస్తుతము గమలలో
పనిచేయు సామాన్యపుసాలీలకే రోజువార 60 రూపాయ
లిచ్చుచున్నారు! యోచించును. వంటపని తప్పకాదు. నీచము
కాదు. అగౌరవముకాదు. అన్ని యుద్యోగముల వంటిదే యిది
యగును. అన్ని వృత్తులును మానవశోటియొక్క సౌఖ్యమునకై
యేర్పడినవే.

మంత్రక క్షేత్రము:—బొంబాయి రాజధానిలో నొక కాణా
జిల్లాలోని ఒక గ్రామమున నొక క్యవసాయదారుడు ఒక
క్షేత్రముంటి పొరుగుంటిలో నివసించుచుండెను. ఆమె చిల్లంగి
పెరుపు మొదలగువాటిని పెట్టునని గ్రామస్థులందఱును దృష్ట
ముగ నమ్మి ఆమెను చూచిన భయపడుచుండెడిది. విధివశమున
పై క్యవసాయదారుని మేకల మందలొనిర మేకలు మరణించి
నది. వాని కండ్ల దృష్టిలో నొకదాని దృష్టి ననించినది. వాని
కంటంబములోనివారు ఎల్లపును నవరో ఒకరు ఏదియో
ఒక వ్యాధిచే బాధింపబడుచుండెడిది. తన కీకము
ములన్ని ఆనయింటి పొరుగు మంత్రక క్షే
త్రమునే కనిగనరని యతడుభావించి యామెను చంపివేసి గ్రామ
స్థులను తనవారిని కాపాడవలెనని యతడు నిశ్చయించుకొని
ఒక నాటి రాత్రి ఆమె నిద్రించు చుండగా యింటిలో
ప్రవేశించి యామెను చంపివేసెను. ఈనంగతి పోలీసువారు
నిరీక్షించి క్యవసాయదారుని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. కాణా
జిల్లాకు క్యవసాయదారునికీ తిహారితోవారు కేసును విధించిరి.
పట్టించిన తీర్మానము వైదికాంబాయి హైకోర్టులో ఆసీలు
చేయబడెను. హైకోర్టువారు నిరసకాంక్ష తీర్మానమునే స్థాపన
చరచిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 27-న తేది

గురువారము.

కాంగ్రెసు తీర్మానములు.

(1)

నేటిదినము విషయస్థితిసంబంధ చర్చించునది
 సిన తీర్మానములను స్మరింపఁచును. ఆహ్వాన సభను
 మువారు జేరియున్న మనముల ఆందోళన చరణ
 చున్న స్వపరిపాలనా తీర్మానమునే ప్రామా
 ణ్యము నొసగుట భావ్యమగు నున్నది. ముద్రా
 యంత్రశాస్త్రము, నిష్పాదనము, స్వలింగిత్వ,
 స్వపరిపాలనము, ఈ నాలుగు విషయముల
 గూర్చియే తీర్మానములు సూచించబడినవి. స్వప
 రిపాలనము గూర్చిన తీర్మానమున, పెద్దరాష్ట్ర
 మలకు రాష్ట్రీయ పరిపాలనమునం దన్నిశాఖల
 యందును సంపూర్ణాధికారము నొసంగుట ప్రభు
 త్వము గోరబడినది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము
 గూర్చియు, స్వరాష్ట్రముల గూర్చియు కాం
 గ్రెసు సంస్కరణములే యనునది నబహుళము. ఈ
 తీర్మానమువిషయమై విషయస్థితి సంబంధమును,
 సామాన్యసభ వారును ఏకీకరణ నిర్ణయించెదరో
 చూడవలసియున్నది. ఇందుపై మహాసభలో తీవ్ర
 చర్చ జరుగుటమాత్రము నిశ్చయము. స్వపరిపాల
 నాదర్శనము క్రస్తుత్వము గానపుడు, కాంగ్రెసు
 సంస్కరణములు నిశ్చయించబడినవి. ఇంకను స్వపరి
 పాలనమునకు భారతీయులైనవారు సుదీర్ఘము
 బాగుగ విచారణ చేసి ఈ సంస్కరణములు
 నిర్ణయించబడెను. ఒక సంవత్సరము గడచినది.
 ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానము నూతన పరిస్థితుల
 కనుకూలించదని, ఆంగ్ల దేశ క్రమములే,
 మొనపాటిమియా వివేదిక కనుచే నిర్ణయ
 పలసి వచ్చెను. భాగ్యత గల ప్రభుత్వము
 స్థాపించెద మని ప్రభుత్వమువారే ప్రకటిచిరి.
 ప్రజాశాసనము లింత త్వరతో ప్రభుత్వమువారి
 యంగీకారము బడయు నని, ప్రజలూహించి
 యుండలేదు. భాగ్యత పరీక్షించు ప్రభుత్వవిధాన
 నము, కాంగ్రెసు సంస్కరణములను, మించుచు
 నున్నది. రాజీనామాకొనినది, కాంగ్రెసు వాయువులు
 గత వత్సరము లేమి యాశయములను సంపూర్ణ
 ముగి వెలిబుచ్చు లేదు. అంతరముల మీదగ,
 అట్టి ప్రభుత్వాదర్శనమును జేయుటకు, కాంగ్రెసు
 నాయకులు గోరిరి. ప్రభుత్వమే నూతనాదర్శనము
 సంగీకరించునపుడు, అంతికిన్ని వెనుకకు బోవు
 టకు, వాయువుల కనసరము గాన్పించును. ప్రభు
 త్వము వారు సూచించిన గత్యర్థమును జేయుటకు
 ప్రథమ సాధనము నేతీరున నిర్ణయించవలయునో
 నాలోచించవలసి యుండును. ప్రథమ సాధనము,
 బలమయినదిగ నుండవలెను. శాశ్వత సుఖము
 నొసగునదిగ నుండవలెను. ప్రజల కుత్సాహము
 పురకొల్పవలసిగ నుండవలెను. నిజముగా భాగ్య
 వహించునదిగ నుండవలెను. స్వలింగ సహస్తి
 కముగ నుండవలెను. ప్రథమ సం
 స్కరణ వివేచనము విశ్వమునందు
 సుఖము గాదు. ప్రమాణములందు బుద్ధిప్రసాద
 ని ననుకూలముగా నున్నది. తేలికగాను యు
 యత్నవసరము. ఈ తేలికపు బాటియ నుకూ
 సభలో క్రతనిధుల సంఖ్య వ్యాపించునని
 నది. అప్రతిహతముగా భుత్సాహముతో జరుగు

చున్న యీ క్రతనిధిసభలో, హైందవాభ్యుదయ
 ము నంతయు సమన్వయము జేయుగల సంస్కరణ
 విధానము వెలువడునని యూహించుచున్నాము.
 అధికారుల చర్యల విమర్శించుటతో, రాజకీయ
 సంస్కరణ మింతవరకు కాలము గడుపుచుండ
 ను. భైర్యముతో ప్రభుత్వపు లోకముల బాపు నా
 యకులు విద్యాధికుల ప్రశంసలకు బాతులగుదు
 డిరి. ఆ కాల ముపుడు మూలము. దేవలము విమర్శ
 ముతో తృప్తికొను కాలము గడచినది. మూలము
 మూలమున, ప్రభుత్వ విధానమును తీవ్రముగా
 విమర్శించినవారు. బాటియ నుకూలముగా
 గానరాదు. అందుచే, లోకముల బాపించుటతో,
 కాలము గడపుట కిది ముందరిసరమునది.
 భారతీయుల నెకరొనిన సమస్య బాటియ సాధ
 నిర్మాణము. రాష్ట్రాంగ పుష్కల్యాణ మేతీరున
 జరుగుట యవసరమో, ఏదాపించవలసిన శాస్త్ర
 భావతీయాలపై నిలిచియున్నది. భారతీయు లిప్పుడు
 చేయదగిన పని స్పష్టిగాను, వివాదము గాదు.
 వివాదమునకు పడెదగొనుట దగ్గతులు స్పష్టి
 యం దువయోగపడవు. అట్లుంటే నిలిచియున్న
 భాగ్యత, భారతీయులు ఇదివరకునైన కాలమే
 తెలిచినది. తా మెటుల క్రస్తుత ప్రభుత్వవిధాన
 మును విమర్శించిరో, తాముగ్గి విమర్శించునకు
 లోను గా నలసిన సేవయు మునుదొంగినది. ఇప్పుడు
 భారతమును నిర్వహించుట కెట్టి శక్తుల దిశింపు
 వలెనో జేయుట దిక్కు ముగ యోచించవలయును.
 ప్రాపంచిక చరిత్ర నొకనూరు బరికించవలెను.
 దేశీయల ప్రతిభ యే తీరున సహజముగ వ్యాపి
 చునో కనుగొనవలయును. దానిని ప్రస్తుత పరిస్థితు
 లతో సమన్వయము గావించవలెను. మూలము
 గూర్చు జేయుటమండి కనుగొనవలసినది సామ్య
 మును పురస్కరించుటయు, ఆ విధానమును
 తృప్తికొనుట నూచించక బాటిమిని, బాటియ
 జీవనమున కనుగుణ్యము గాని విధానమును
 ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున ప్రవేశపెట్ట
 వచ్చును. అట్టికన్పిచిమండి దేశమును దప్పించుట
 భారతీయుల ముఖ్యధర్మము.

ఆంగ్లదేశ సాంప్రదాయములలో బుద్ధి పెరి
 గినవారికి, సంస్కరణవిధానమును కార్యవిధాన
 నొకసభలను ప్రజలు తొలగించు విధికారము లేక
 బోవుట వింతగ గన్పియును. ఆంగ్లదేశమున ప్రజ
 లకు ప్రభుత్వము భాగ్యత వహించుట యనిక,
 ముద్రాప్రకరణము లేనివేయకై ప్రజలకునుటయే
 యుట విశదమగు చున్నది. నిరుబితత్వము జేరిన
 మహాజనసభ అధికారుల దృక్పథమును, ప్రజాశాస
 నముతో సమన్వయము జేయుటకు ప్రయత్నించె
 ను. కట్టెనుగా రిహాలేసనూత్రమునుతమ సంస్క
 రణ విధానమున ప్రవేశపెట్టిరి. భారతీయులుగూడ
 ప్రధాన బాటియ పరిపాలనా సూత్రములను సంస్క
 రణములనుం దిముచ్చనలయును. అందుచే ఆహ్వా
 నసంఘము వారు 'సూచించినటుల, రాష్ట్రీయ
 ప్రభుత్వమున ఆంతరింగిక పరిపాలనా శాఖలం
 దన్నిటియందును సంపూర్ణాధికారిపాలన మొస
 గుట భావ్యమగునందును. రాష్ట్రీయ శాసననిర్మా
 నసభలలో నుద్యోగ సభ్యులు సభికులుగనుండు
 టయు, వారు ప్రజాప్రతినిధుల తీర్మానములకు
 ప్రతికూల వేగించుటయు చాస్తామిదము. ఈ
 సభ్యుల కట్టెనుగాని చేతనే నిరాకరించబడినది. అ
 నుచే ప్రజాప్రతినిధిసభలో, ముక్తము ప్రభుత్వ
 సభ్యులు అందుకు యవసరముగ నుండును. కాల
 ఆహ్వానసంఘపు తీర్మానమునందున భాగము పె
 డరాష్ట్రములను, చిన్నరాష్ట్రములను విభజించుట
 విందుల లాభకరముగాను, సంపూర్ణాధికారిత్వము
 క్రమము నొందించు, బాటియ నుకూలము, రాష్ట్ర

మున నెవ్వరూ గ్రహించకబోవుట శోచనీయుము.
 రాష్ట్ర నిర్వచనము గావించినది, రాష్ట్రీయ
 లెంతయు మేర్పడుచుట, వివాద హేతు వగును. స్వప
 రిపాలనా ప్రధానాంతరము రాష్ట్ర నిర్మాణము
 నకు బ్రయత్నముచేయుట కల్లోలమునకు కారణ
 మగును. స్వపరిపాలనము జేయున స్థాపించబడ
 వచ్చును, రాష్ట్రీయ రాష్ట్రము మేటిదనమును లొంద
 లేకుండెడిది. భామా సామ్యబాధాసంబంధములేని
 బాధుల నన్నిటిని, అన్యదేశ పరిపాలనము బంధించు
 నుండెడిది. కాని పరిపాలనా వీరము దేశమునం
 దధిస్థింపబడినపుడు, అట్టి విశిష్ట సంయోగము
 నిలువనేరదు. రాష్ట్రీయులు, సాధ్య మగునంత
 వరకు ఏకభాషాసామ్యబాధాయులు ననుసరించి
 నిర్ణయించబడినగాని, రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము విజ
 యము గాంచనేరదు. ప్రజలను ప్రభుత్వము
 నకును సన్నిహిత భయముజనింపనేరదు. పరిపా
 లనమున నేకభాషలలో జరుపుచును ప్రజలందు
 నోక్యముగలుగ జేసికొనుటకును సామ్య మేర్పడదు.
 ఇంతయేల, బాటి ప్రపరిపాలనమును నెలకొల్పవ
 లయునిక, భావల భాషసంవి రాష్ట్ర పునర్నిర్మా
 ణము గావించి తీరవలయును. ఈ సమస్యను ఆవల
 ద్రోసి, స్వపరిపాలనమునకు పురామ లేర్పరుచుట
 అసంభవము. అందుచే నీ విషయమై దేశీయము
 చూడవలసినది సుష్టత్వమునవలసిన భార మాంధ్ర
 ప్రతినిధులపై గలదు. వారు తమ విద్యుక్తమును
 నువేర్చుకొనినచో, దేశమునకు శాశ్వతప్రజ్ఞము
 నిలిగించినవారగుదురు. రాజకీయ నిర్మాణమున,
 భాష యెట్టి ప్రామాణ్యమున మాత్రమింపవల
 యనో కట్టిగుగాను గూడ విఫలమరచిరి.

స్వరాజ్యతారకముండ్రము కలకత్తాలో క్షీరి
 తేవులగు బాదాభాయి నారోజ్ గారిచే తమ గురు
 పితమునుండి భారతవర్షమున కుపదేశించబడెను.
 ఆయండ్రము సిద్ధిగాంచు తేని, క్షీరి కాంగ్రెసు
 సభ నాపుణ్యతే లియున గూడు సంభవించెను.
 స్వరాజ్య మేహాసము దాల్చునలయునో నిశ్చయించు
 భాగ్యము కలకత్తా నగరమునకే సిద్ధించునాక!

ప్రత్యేక కన్నడరాష్ట్రము

మాండ్రిగూగారికింతవరకును బంపిన రాయ
 బారములలో భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రనిర్మాణ
 మునసరముని, ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనమును, పంగదేశపు
 భాషాస్థాముల విజ్ఞాపనమును, ఢిల్లీభారతీయ సంఘ
 విజ్ఞాపనమును, తేలుకరచినది. విచిత్రమో, బాం
 బయలో దక్కను రయితులనభ కర్మములనందర
 నొక్కచో జేర్చుట అవసరమని చెలియవలెనెను.
 ఆ సభచారి తీర్మానమున దినుల స్వక్రమమున
 బడినది. "దక్షిణానరా, అనంతపురము, బళ్లారి
 జిల్లాలయందలి కన్నడభాష మాటలాడు భాగ
 ములను చెప్పరాజధానిమండి బాంబాయి దక్షిణ
 దివిజనులో చేర్చవలయును. ఉత్తరభాగముందలి
 భాషాజిల్లాను, దక్షిణభాగముందలి రత్నగిరి
 కొలారా జిల్లాలను, మధ్యభాగమున జేర్చవల
 యును. లేనిచో, ప్రత్యేక కొంకణ భాగముగ
 నేర్పరుపవలయును. ఈ సూత్రములపై క్రతనిధి
 సభల నేర్పరచి, నియంత్రసభ్యులను మెచ్చించి
 వారికి కార్యనిర్వహకసభపై సభికార మొస
 గునో పరిపాలనము సామ్యముగ నుండును."

స్వపరిపాలనము భాషావిభాగములపై సాధా
 రణము యుండుట యవసరము, ఆంధ్రులు కన్న
 డును, పంగదేశీయులు సూచించిరి. ఏకీకరణ
 ముందుది నిరంతరమును ప్రహించి మాండ్రిగూ
 గారు రాష్ట్రీయ పురస్కారభాగ్యతరము పొందె
 మెందుసభకు చెరిసి, స్వపరిపాలనా విధానము
 నీ సూత్రముపై సాధారణరచనకు నాక!

నిమ్మజాతుల విజ్ఞాపనము

బొంబాయిలో నిమ్మజాతులు తమ విజ్ఞాపనము ప్రచురించుచు, కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానమున కామోదము చెలిపిరి. తమ సంఖ్యలకు దగిర ప్రతినిధుల నెన్ని కొనుటకు తమకు హక్కును ప్రసాదించి, తమ స్వత్యముల గాపాడవలయు నని వీరు కోరిరి. మద్రాసు రాజధానియందు, స్వకలి పాలనమునకు ప్రాతినిధ్యము జూపిర అది ద్రవిడ సంఘము వారి విజ్ఞాపన మంగీకరింపబడెను గాని, అభివృద్ధి కనుకూలులైన బీది అంగ్రుల విజ్ఞాపనము నిరాకరింపబడెను. అందుచే చెన్న పురమునది నిమ్మజాతు లనబడెనువారి నిజోద్దేశమును మాంటాగూగారి వెల్లడించుటకు వీలు గలుగక పోయెను. అది ద్రావిడులు సూచించిన భయము నిరాధార మయినది. స్వకలి పాలనా ప్రదానాన తరము, వీరి స్థితి యిప్పుటికప్పుడు మౌన్య మెన్నిటికిని చెందదు. ఉత్తమజాతి హిందవుల సంఖ్య కాసన నిర్మాణసభలలో మున్నుండు అతిశయించుట కవకాశము లుండవు. రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనములలో క్రమసత్తాకము ప్రబలుచును, అది సాంఘిక విషయములలోనికి వ్యాపించుకుండటకు వీలుండదు. నిర్బంధిత విద్య కొనసాగుచున్నపుడు, ఎల్లరికను సమాన వికాసము గలుగుట నిశ్చయము. ప్రస్తుత భేద తీవ్రత, స్వకలి పాలనము వ్యాపించిన కొలదిని, భూభూమియగుట. అంతియగాక, యిక్కుమారు జేతీయ పరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచగలవు. ఆ తరువాతను నిమ్మజాతుల కుత్తజము గలుగక తప్పదు. ప్రతికూలర విజ్ఞాపనల నిజతత్వ మీ సరికి మాంటాగూగారికి చెలిసి యుండునని తలచెదము.

ఆంధ్రుల రాయబారము

మహారాష్ట్రాధికారి యీ తీరున వ్రాయుచున్నది. "మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిచే నిరాకరింపబడిన ఆంధ్రుల విజ్ఞాపనము, ముట్టుకు కంగిరెంపబడినది. ప్రజాభిప్రాయప్రబల్యము వృక్షగాలేదు!" ధర్మముకొరకై గావించు స్పృహ యెవ్వరినను వ్యర్థము గా నేరదు.

భగవద్ గీతోపన్యాసము:—చింత్రాద్రిపేట నుండువారి ఆగ్రహారము పిడిమెలకు నృపానుగో మరు పూరు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ గణేశ శాస్త్రియగునాడు జేరి సాయంకల మామూరి గంటలకు ధిగవత్ గీతోపన్యాసము చెప్పెను.

మాంటాగూగారు:—బాబ్బిలి మహారాజా వారి తోను, కురుపాను రాజాగారితోను, కొల్లంగోసు రాజావారి తోను, చల్లపల్లి కుమారరాజా వారితోను, రావుపాపేబు ఎస్. ఎం. రాజారామరావు, విజాకంపంపూర్ జి. జే. కాచారి, రావుపూర్ణాంబర్. వెంటున్నెము నాయుడు, రికరెండు ఎస్. జి. పున్నయ్యగిరెండు ఎస్. ఎం. మేకేశ్వర్, సర్ ప్రాసాద్ క్వింసె గార్లతోను గత శనివారమున మాంటాగూ ప్రభువుగారును, రాజప్రతినిధి గారును తహస్సురుగ మాటలాడిరి.

స్వరాజ్యోపన్యాసము:—వల్లభనాథు తాలూకా కలతూరు గ్రామమున గత శుక్రవార మున బహిరంగసభ జరపబడెను. సులీపాణిముని ఇలయ నాయుడు గారు అగ్రాసూధిపత్యము వహించిరి. సుమారు వెయ్యియందొ సభకు అలంకరించి, మన్ననలూలు వాస్తవ్యులకు కృష్ణాని నాయుడు గారు స్వగౌర్యముగూర్చి సుమారు 1000రూపాయల ఉత్సాహినించిరి. వెంటల మన్న కాళా హోమయాల లీగు అధ్యక్షులు కె. పి. శంకర్ కల్యాణరావును, కాంగ్రెసు కె. జి. నారాయణ నాయుడుగారును కూడ వైసభా సభ్యులలో నుండిరి అని ఒకరు వ్రాయుచున్నాడు.

మాంటాగూ రాజప్రతినిధిగార్లకు విజ్ఞాపనము

బొంబాయి, డిసెంబరు 28:— నేడు ఎ. చి. గాడియా ఎ. ఎ. అట్టి, వి. ఆర్. గుప్త, ప్రాసాద్ కే. రికరెండు కాకాజోషి, జి. యి. వెగ్, పి. బి. పుర్, చాప్లెన్ ఎల్, ఎల్. జోషి, ఎస్. డి. జి. వాచా, ఎ. ఎం. పాచుకర్, ఎ. కె. డి. గోష్టేగార్లు మాంటాగూ రాజప్రతినిధి గార్లతో సంప్రదించిరి. నేడు బొంబాయి రాజధాని సంఘము, ఆఖిల భారత నిమ్మజాతుగార్లక సంఘము, భారతీయ రక్షకసంఘము, సర్ డిన్ హుమద్ దివాచాప్రభుకులు, పార్టీసంఘము, గుజరాతు తాలూకాదార్లు సర్దార్లసంఘము, బొంబాయి రాజధాని మహామ్యునిషుసంఘము, సింధురాష్ట్ర మహామ్యునిషుసంఘము, ఆంధ్ర సింధురాష్ట్ర మహామ్యునిషుసంఘము, తైమసంఘము వారు రాజప్రతినిధి మాంటాగూగార్లకు విజ్ఞాపనలను పంపించిరి.

బొంబాయి రాజధాని సంఘమునకు సర్ డిన్ హుమద్ దివాచాగారు నానవలగ జూడి విజ్ఞాపనమును పంపించిరి. ఈ సంఘమువారు కాంగ్రెసు లీగుసంస్కరణ విధానమును పూర్తిగా నామోదించిరి.

నిమ్మజాతుగార్లక సంఘమువారు తమ విజ్ఞాపనమున కాంగ్రెసు లీగుసంస్కరణవిధానమునకు సమ్మతిచెలిపి కాసన సభలయందు నిచ్చు జాతులలో ఆయాజాతుల జనసంఖ్యకు దగిల్లు ప్రాతినిధ్యము నొసగవలె నని చెప్పిరి. ఈ విజ్ఞాపనమును సర్ నారాయణచంద్రవర్మ గారు పంపించిరి.

రక్షకసంఘమువారు తమవిజ్ఞాపనమున రక్షకవాణిజ్య విషయములందు తనవద్దతిని తా నేర్పరచుకొనుటకు హిందూ జేతీయనకు సర్వస్వోత్త్యయ నుండవలయుననియు, జేతీయనకు సర్వసభ్యుల సౌఖ్యమునూర్పుటయే ప్రభుత్వమువారిధర్మ మనియు, ప్రభుత్వమువారు జేతీయనకు సర్వక్రతుముల సూర్య గుండుటకు జేతీయనకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము నొసగుట ఆర్థిక సరఫరాను తెలిపిరి. ఈ విజ్ఞాపనమును సర్ విత్తగాను కాక శ్రేయ గారు పంపించిరి.

సర్ డిన్ హుమద్ దివాచా ప్రభుకుల విజ్ఞాపనమును సర్ డిన్ హుమద్ దివాచాగారు పంపించిరి. వీరు తమ విజ్ఞాపనమున కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములను మరొన్ని సంస్కరణములను చేర్చిరి. సామ్రాజ్యమునందు హిందూజేతీయనకు స్వకలిపాలన గల జేతీయలలో సమానస్థానము వహించి, సామ్రాజ్యమునకు విడిధుజ మై నిలిచి సమానము జేసి కావలసివలె ప్రాజములనూడ న్నింప. నిర్ణయముచేయుటకు భారతీయుల మహాశిక్షణలను ప్రసాదించి వారిని సంస్కృతీపజుటకు సర్వక్రతుములను జేతీయనలెని విజ్ఞాపనమును తెప్పించెను.

పార్టీవారి విజ్ఞాపనమును సర్ జెమ్మిస్ట్రీ జి. బాబాయి గారు పంపించిరి. వారు ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కనవృత్తి చెలిపి, ఒకవేళ ప్రత్యేకసంఘములలో ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యము నధికిము జేయునవలె, పార్టీలకును, స్వల్ప జనసంఖ్య గల ఇతరసంఘములకును ఎన్నికస్వాతంత్ర్యమును, యుక్తవిధమున, నొసగవలె నని చెప్పిరి.

గుజరాతులోని తాలూకాదార్లు సర్దార్ల సంఘమువారి విజ్ఞాపనమును తా గార్లవ ప్రభువులకు గాని కాక గారును చెలిపిరి. వారి విజ్ఞాపనమున, కాసనసభలలో ఆ సంఘములకు తగిన ప్రాతినిధ్యము లేవనియు, ఒకవేళ జమిందార్లకు ప్రభువుల జేతీయ (కాసన) సభ నేపక్షములకు ప్రభుత్వము వాయోహించుచున్నయెడల గుజరాతులోని తాలూకాదార్లసర్దార్ల సంఘమునకు తగిన ప్రాతినిధ్య మొసగవలె నని యీ తాలూకాదార్లు సర్దార్లకు తగుబునట్టి పన్నులను సూర్తి కాసనము లేపజును సంవత్సరమున ఈసంఘమువారు తమజాభిప్రాయములను వర్ణించి తెలుపుటకు ఆవకాశము నీయవలెననియు విజ్ఞాపనమును చెప్పబడెను.

మహామ్యునిషు సంఘమువారి విజ్ఞాపనమును మార్టీన్ డి. యున్సె ఆహ్వానితు గారు చెలిపిరి. వారు ప్రస్తుత అధికారవర్గ పరిపాలనమును మార్పుట తమ కనవృత్తమనిరి. కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణ విధానమున దగిల లోపములచే మహామ్యునిషుల మార్పులకే చాలభంగము గలుగును. కాసనసభల నుండే మహామ్యునిషులకు ప్రాతినిధ్య మొసగవలెనని గాని పారిస్ స్వకలి పాలనాసంఘమును, పట్టివర్గమును మన్నుననని యందు ప్రాతినిధ్యములేదు. కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములలో

కొన్ని మహామ్యునిషులకు విశేష ప్రమాదకరములు. కాసన సభలకే నెమ్మ కొనబడినవారే కాంగ్రెసుగార్లక కుంభావస్థలగా నుండవలెనని కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణములు కొని మన్నుని. ఇది ఆసంభవము. పూర్వ మెంటుగో గూడ ముఖ్య ముద్రితయే తనకడుజూలైన ముద్రలను నిర్ణయించునుగాని ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులకే నెమ్మ కొనబడనీయదు. ప్రజాప్రతినిధి సభ్యు లెన్ని కొనవారిని మంత్రులనుగా నేపక్షములలో, ప్రభుత్వవర్గకే భంగముగలుగును. కాంగ్రెసు లీగుసంస్కరణములం దగిలము లాక్షేపనీయదని విజ్ఞాపనలు చెప్పిరి.

తైమసంఘ విజ్ఞాపనమును జేకాబాబ్ పనగలాల్ గారు చెలిపిరి. విజ్ఞాపనలు కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములను తక్షణ మమలులోనికి జేరవలయుననియు, కాసనసభలయందు తైమసంఘమునకు సరియగు ప్రాతినిధ్యము నీయవలెననియు కోరిరి.

దార్వాదులోని రక్షకవాన్ల సంఘమువారు తమ విజ్ఞాపనమున కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ విధానమునకు తమసమ్మతిని చెలిపి ప్రభువులకును, భూస్వాములకును జమిందారులకును ఇవాంచాతులకును రక్షకదారులకును కాసనసభనంటి సభను జేతీయ దానిని నిర్బంధవలె ననియు, అందు ప్రతిజ్ఞలాలోని ప్రభువులు, భూస్వాములు జమిందారులు రక్షకవాన్ల ఇవాంచాన్ల ఒక్కొక్కసభ్యుని నియోజింపవలె ననియు, ఆ సభలయందు 48 మంది సభ్యులందునెల్లము 12 మంది గవర్నరు గారిచే నియంత్త లగునట్లును, ఈ 12 మందిలో 8 మంది ఆధికారవర్గోద్యోగులుగ నుండునట్లును బొంబాయినగరము వారి కాక సభ్యుని, సింధురాష్ట్రమువారి కాక సభ్యుని ఎన్నుకొను నట్లును మిగిలినసంఖ్యలో 14 మందిని విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులు న్యాయవాదులు, 8 మందిని 200 రూపల కధికమగు వృత్తిపన్నిచ్చువారును 4 మందిని పురపాలకసంఘములను, 4 మందిని జిల్లాబోర్డును, 18 మంది బొంబాయి నగరపాలక సంఘము వారును 18 మంది బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారును, 1 యూరపియను వాణిజ్య సంఘమువారు, భారతీయవాణిజ్య సంఘమువారును, 1 రిని యెల్ర యజమానులును, 4 రిని సోలెట్ రి జేలకధికారాముగల ఇవాంచాన్ల రక్షకదారులను ఎన్నుకొనునట్లును సూచించిరి.

దక్కను తైమ సంఘమువారి విజ్ఞాపనమున నిమ్మజాతుగార్లకసంఘము గూర్చి సూచించి ఇంకను ఇట్లు కోరిరి. చెన్న పుర రాజధానిలో దక్షిణ కన్నడ, అనంతపుర, ఎల్లారి జిల్లాల ను బొంబాయి రాజధాని దక్షిణ భాగములో తేర్చవలెను. బొంబాయి రాజధాని దక్షిణభాగ నుండన్న రత్నగారి కొలదాలను, ఉత్తరభాగమునందున్న కానాయకు జిల్లాను బొంబాయి రాజధాని మధ్యభాగ ముననేర్చవలెను. కాటన్న ఆభాగమును ప్రత్యేకముగా కొంకణ భాగముగా జేయ జేయవలెను. కాసనసభకు కాంగ్రెసుగార్లక సంఘములనై సర్వాధికారము కలిగి యుండవలెను. బడ్జెటులను గూడ కాసనసభవారే పరిష్కరింపవలెను. వివిలు సర్వీసు పరీక్షలు ఇంగ్లండులోని హిందూజేతీయసంఘము గూడ జరపవలెను. హిందూజేతీయసంఘం నివిలు సర్వీసు పరీక్షలు దరభూర్త చేయువారు. రెండు సంవత్సరముల అంగజేతీయన వనించి యుండవలెను. వివిలు సర్వీసు ఉపాధ్యక్షులలో మూటికి 40 ఉపాధ్యక్షులను భారతీయులకు ఇయ్యవలెను. హిందూజేతీయ సుండి తగినంత మంది ఐ. పి. ఎస్. పరీక్షలో న్నవలెననియు ఇంగ్లండునుండి గవ్వించినవారి నైయు, తమిళనాడు ఉపాధ్యక్షులనుండి ఆ ఉపాధ్యక్షులకు నియమించినవారి నైయు తిడికొనవలెను. 20 సంవత్సరములలో జేతీయ మొక్కనైయు విద్యజేర్చువా యుండవలెనునట్లు విద్యావిధానము నేర్పబడవలెను. హిందూజేతీయనకు సాధ్యమైసరిజణకు ప్రజాసభాక ప్రభుత్వము నొసగవలెను.

హోమయూలుపమిలి గుంటూరు.

గుంటూరు హోమయూలు గుంటి కార్యకర్త నేడు మా క్లిబు కింతవార్త పంపుచున్నాడు:— నిన్న జిదినినాడు యి మయ్యపరమలో, హోమయూలు గుంటివారి ఘనగూడుగ సభజరపబడినది. శ్రీకృష్ణ గావా పరవీంహ గావుగా రగ్రాసూధిపత్యము వహించిరి. సభ్యులు తానూహామూలై యుండ లీచెంటుమ్యుగారి జేతీయమహాసభాధ్యక్షు జోపన్యాసము చేయబడినది. ఆంధ్రజేతీయకు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు గుంటి నొసంగవలె ననియు, కాంగ్రెసుల ప్రభుత్వ ప్రధాన మంత్రులకును పనియు తిర్మానము లామోదించబడెను.

విరోధామహాసంగమము

(రైతుల పక్షాన్ని.)

ఇంగ్లండు

నావిక వైమానిక యుద్ధము.

లండను, డిసెంబరు 25:—నావికాధికారుల రిట్లు ప్రకటించి: 23 వ తేదీనాటి రాత్రి మావిమానములు బ్రూటిసు నావికాళమును మీద మూడు టన్నుల బొంబులను వేసినవి. సెంటుడెన్సిను వచ్చియు, ఫిఫ్టెన్సు వైమానికాళముల మీద 1 1/2 టన్నుల బొంబులను బొంబులను వేసితిమి.

లండను, డిసెంబరు 25:—బ్రిటిషువాకిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:—ఇటాలియను రంగమున కొంతభాగ మాక్రమించుకొనబడినదానిక వేరుదేశములు బాగుగ పనిచేసినవి. మా వైమానికులను బాగుగ కాద్యము నివర్తించిరి. చరిత్రాక్రమ తీగ్రముగనున్నది.

ఆస్త్రియన్ గారి కుమారుడు.

లండను, డిసెంబరు 24:—ఇదికర్తలో ప్రధానవ్యక్తిగ నుండిన ఆస్త్రియన్ మానవత్వమును కనుగొనిన జనరలు ఆర్థర్ ఆస్త్రియన్ గారికి ప్రాన్సులో ప్రజల మన గాయము గలిగెను.

లండను, డిసెంబరు 25:—సర్ ఎరిక్స్ గెడ్డిగూగురు క్రొవ్వనుదినమున ఉదయముననే కాల్చిరింగుచూపువద్ద రాజుగారి సందర్శనముచేసిరి.

ప్రాన్సు

మార్షలు హేగుగారి క్రిస్మసు ఉత్సవము.

లండను, డిసెంబరు 25:—ప్రాన్సునందున్న వైస్యముల ప్రత్యేకపు టుత్తవు మొదలగు మార్షలు హేగు గారిట్లు చెప్పిరి. "ప్రపంచములను, లాభములు నన్నియు సర్వధికము గనున్నవి. కొలదికాలముననే మనము పరిపూర్ణ విజయమును బడయవచ్చును. నచ్చా క్షితి ఇట్లు కలిపియింతియిందెవ్వరు మనము అసహించుటను నిజముగాను బడయగలిగియుండుము. అందువలన మనము మృత్యుముడు రాముడేకొని మరొక దృఢ ప్రయత్నముల కొనసంపదించుము. ప్రాన్సుకులే మనకు కార్యదీక్షయు సమర్థతయుండి వృద్ధ నిశ్చయముతో పనిగా వించిన రాత్రోపు సుపర్యయమున మన గృహములను మన సంపదకోడిము సురక్షితముగ నుండగలము."

పరామహా టిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. జర్మను విమానములు కండు సేలగుల్లుబడియును. 22-వ తేదీనాటి పాఠశాలము శత్రువిమానము దేశకర్తృమిత బొంబునువేసెను. అత్యంత దుఃఖించిరి.

పరామహా క్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 25:—ఇటాలియను టిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. ఆసియాలో పితృభూమిని దిశమంతయు యుద్ధము ధయంకరముగ జరిగెను. మేము ప్రతి యుద్ధముల సునంది శత్రువులకోరింప గలిగితిమి. ఇది కరట జరిగిన యుద్ధములో మేము విదవికభిరంగులను, మరభిరంగులను మేముమరల పూర్వము చేసికొనగలిగితిమి. రెట్టి శూన్యమిది మీదికితోపుచుండిన శత్రుదేశములను మాభిరంగులు భయము గావించినవి. తెల్లెల్లాభిరము మేముమరల పట్టుకొని కొంతవరకు నిలక రెట్టు నుగిరితిమి. మేము కోల్పోకపోవ్వ ప్రదేశము నుండి కొంతవరకు క్లిగి భిరమువైపున శత్రువుల నెదిరించితిమి. అచటను మనకేదంది ఖయిలను బట్టుకొంటిమి.

ఆంగ్ల వైమానికుల యోధు సంగవద

పేరు, డిసెంబరు 25:—మాన్సును రాడినిబట్టి ఆంగ్ల వైమానికుల యోధు సంగవద విడితము కాగల దని పరామహా క్రకట ప్రతిక లాక్షిపజకున్నది. కిరము మిలిగారి యుండినపుడుగాద వైమానికులు లేకు కాద్యములయందు చరించుచుండి. జర్మని రా టిట్లు ఆంగ్ల శత్రువులములపై విమానముల నందియుండి. జర్మనియులకు బుద్ధి లేవు మార్షలు హేగుగారు ఆంగ్లవిమానముల నన్నిటిని సులభముగనుండి. మామము ముట్టిడి మిగుల ప్రశంసనీయ వని ప్రతికలు వ్రాయుచున్నది.

ప్రాచి టిచెకోస్లావకు వైస్యములు.

లండను, డిసెంబరు 24:—రైటరుగారి క్రింది సమాచారములను తెలిసికొనిరి. ప్రాన్సునందున్న టిచెకోస్లావకు వైస్యమున అధమపక్షము 120,000 వైనికులున్నారు. అందనేకులు శిష్టువైనికులు. వారు తమంతటనే యవ్యకులను సన్నిహితులను లొంగిపోయిరి.

నూరు వైమానికయుద్ధములు

లండను, డిసెంబరు 24:—పరామహా టిట్లు ప్రకటించిరి:—21 వ తేదీ మొదలు 23 వ తేదీవరకును నూరు వైమానిక యుద్ధములు జరిగినవి. అందనేకము శత్రువుల పంపులలోనే జరిగినవి. శత్రువిమానములు 18 సేల గుల్లుబడియును. అగ్ని ముట్టింది కొన్నిటిని, క్రిందికి పడత్రోయటవలన కొన్నిటిని మొత్తము మరపది విమానములనుగూడ భయము చేసితిమి. రెయిల్వేస్టేషనులు, మందుగుండు కర్మాలులను, వైనికాలయములు మొదలగువానిమీద 18 సేల కిలోగ్రాముల బొంబులను బొంబులను వేసితిమి.

లండను, డిసెంబరు 24:—సర్ ఎరిక్స్ జనరలు క్రక్రయిటగారి స్థానమున నియోగింపబడిన జనరలు గిల్లామాటుగారు వెర్మనువద్దనున్న వైస్యమును నడపించియుండిన. అతడును చేదీప్యమానముగ వీరునుగపరిగణింపబడుచున్నాడు.

లండను, డిసెంబరు 25:—సర్ వడ్లగు హేగుగారు 24 వ తేదీ నిట్లు ప్రకటించిరి:—ఈప్రమున కాన్సేయకటము నందు మామిదికి దండెత్తిరిచ్చిన శత్రువుల తరిమివైచితిమి. ఎవేమో వడ్లను పోయిల్లా-పల్లికి దక్షిణకటమునను భయంకరముగ భిరంగియుద్ధము జరిగెను. పొగచుండు విశేషముగ నున్నను బొంబులు వేయుటయు, వైమానికయుద్ధమును భయంకరముగ నుండినది. శత్రుభిరంగులును, విమానములను తీవ్రముగ వేదించియుండినవి. మేము రిక్రమవిమానములను సేలగుల్లు తిమి. ఈపాటల గాల్పుట వలన రెండు విమానములు సేల గుల్లుబడియును. కడపటిదానియందు ముగ్గురు వైమానికులు మిరిచి కృతులు గావించినవి. రాత్రి వైమానికులు అనేక వైమానికాలయముల మీద బొంబులను వేసిరి. తగటిపూట మా విమానములలో మొకటి మాన్ హేయముగనున్నది నొక టన్ను బొంబుల వేసెను. అందువలన ప్రధాన కార్యాలయములందు నగరమునందు ఆస్తి భయములు గలిగినవి. శత్రువులు మా విమానముల నిరంతరము నెదిరించుచు పరాజయ మొందుచుండిరి. శత్రువు విశేషముగ భిరంగుల గాల్పుటవలన మా విమానములలో నొకటి సేలగుల్లు తిమి. తక్కిన వన్నియు సురక్షితముగ దురలినవి.

పెట్రోగ్రాదు, డిసెంబరు 25:—చోడ్లను వడ్లగున్న యుద్ధకాధికారి విశేషదేశముల వాదించవలసినదని బ్రాట్స్కీగారికి తెలిసిరి.

లండను, డిసెంబరు 25:—మార్షలు హేగుగారిట్లు ప్రకటించిరి:—కేంబ్రీయు! దక్షిణకటమున మే మనేకమంది ఖయిలను బట్టుకొంటిమి. తేబాటికి పశ్చిమ తలమునను, ఈ ప్రమునకు తూర్పుతలమున అన్యోన్య భిరంగియుద్ధము జరిగెను.

హేగుగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, డిసెంబరు 25:—నావికులకును వైనికులకు నుచక్రవర్తిగారంపిన క్రిస్మసు సందేశమును గ్రహించిఅందుకు ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు పరిపూర్ణ విజయము లభించవలసిన సామ్రాజ్యైక్యతను, గౌరవమును గాపాడునిమిత్తము ప్రాణముల నర్పింప వృద్ధిపశ్చిములై యున్నామని హేగుగారు చెప్పిరి.

కెయిజరుగారు పశ్చిమరంగము జూడ నేగుట.

లండను, డిసెంబరు 24:—21 వ తేదీని కెయిజరుగారు వెర్మను రంగమును చూచిరి. అచటి వైనికుల ప్రోత్సహించుచు వారి స్వాగత్యమువలన ద్వైసా వెసాంజో వద్ద నున్న తమ స్నేహితులకు నిరంతర విజయమును ను కూర్చున్న వచ్చెను. యుద్ధమును నడుపుటకు మారేపు ఏర్పాటులు గావించబడిన వని అతడు తెలిపెను.

యుద్ధరంగము; క్రిస్మసుపండుగ.

లండను, డిసెంబరు 25:—ప్రధాన భిరముకర్త నున్నరైటరుగారి విశేషబట్టు తెలిపెను. క్రిస్మసుదినము ప్రకాశవంతముగ నుండెను. ఇదివరలో నీదినమున జరుగు సులస్సములకంటె నీ సందర్భపు ఉత్సవము కొంచెము మితముగ నుండెను. అయినను ఎప్పటి సంతోషమునకు మాత్ర మావంతయు లోపము లేదు. తాత్కాలికముగ వైన వారు శత్రువులతో సఖ్యముచేయనొల్లరు. "ప్రము పుట్టింగు" ప్రమాణము నియమించుట కిదియే ప్రథమము. ఇదివర కిది వైనికుల చందాలవలన జరుగబడుచుండెను. గత 24 గంటలలో మాభిరంగులు చాల తీవ్రముగ పనిచేసినవి. నిన్నటిదినము పాఠశాలము బెసివేయని సమాపమున కేంద్రీకరింపబడిన పదాదిదేశములలో వారు భయంకరముగ పోరాడిరి.

లండను, డిసెంబరు 25:—నిన్నరాత్రి పరామహా టిట్లు ప్రకటించిరి:—క్రిస్మసు దినమున యుద్ధరంగము నందలి విశేష ప్రదేశమున భిరంగియుద్ధము సామాన్యముగ నుండెను. మ్యాజునది కుడిభాగమున నది మంచితీవ్రముగ నుండెను.

వలసదేశములు.

లండను, డిసెంబరు 25:—వైస్యమునందలి అన్నితరగతుల వారియభినందములను తెలుపుచు హేగుగారు రాయావల సందేశముల గవర్నరుజనరలు, గవర్నరులకు సలదేశ ములునంపిరి. అతడు హిందూదేశ వైస్యభివృద్ధిని, పరామహామున తిప్ప తక్కినరంగములందున్న వైస్యభివృద్ధిలకును అభినందముల నర్పించుచు గూడ సందేశములనుంపెను.

పాపా

ఆయుధనిర్మాణ నిరోధము.

మాక్సిమిలిన్సు పక్షమువారి సంధిపరతులు. పెట్రోగ్రాదు, డిసెంబరు 25:—మిశ్రత పాలకర్తము నేర్పువల మాక్సిమిలిన్సు పక్షమువారును, సోషలిస్టులూమనరిలును సమాధానపడిరి. పాలకర్తమున రెండవపక్షపు ప్రతినిధు లేర్పరుండురు. యూరోపున అచిరకాలముననే సంధి ఏర్పడునుగాన ఆయుధనిర్మాణము జరుగగూడదని మాక్సిమిలిన్సులునిరోధించిరి. ఆక్రమించిన స్థానములనుతిక్కినమి విడిచి టి మాక్సిమిలిన్సువారి సంధిపరతులలో సుక్కుటియని తెలియవచ్చుచున్నది. స్టాకోమునకుబోయి అటవహ్యవారి సాంఘికవాదులతో జర్మనివారి సాంఘికవాదులను సమావేశముగా తుండ నిష్పాదించినచో, సంధిరాయబారములకు ముప్పువాటింపని బ్రెస్టు టిటోవిస్సుననుండి మాక్సిమిలిన్సు ప్రతినిధిగర్తము జర్మనిదేశ కార్యాలయమునకు తెలియజేసినది మాక్సిమిలిన్సు చారాస్థానము ప్రకటించుచున్నది. కార్మిల్లాఫ్ నేనాని తాలూకు 6 సేల వైస్యము పూర్తిగ నోడింపబడినదని మాక్సిమిలిన్సులనుచున్నారు.

బోల్షివిక్కు వైస్యగమనము

అవకోధము కలుగుట. లండను, డిసెంబరు 22:—కీఫనకు బోల్షివిక్కులు తమ వైస్యముల బంపిరి. కాని యినుపవారి పాదగుటవలన వైస్యగమన మాగిపోయినది. ఫిన్లెండులో అబాయుద్ధ తీవ్రముగ పల్లముల ప్రాంతంభమైనవి.

రైతులమహాసభ.

లండను, డిసెంబరు 24:—పెట్రోగ్రాదు నందలి రైటరుగారి విశేషబట్టు వ్రాయుచున్నాడు. రైతులసభలో కలహముగలిగినది. కుడిపక్షము, మధ్యమ ఉన్న ప్రతినిధులు తమ స్వంత కార్యనిర్వాహక సంఘమును వెలకొల్పిరి. కానసభ కధికార మియబడవలెనని వారియతము. మిశ్రమ పరిపాలనము నేర్పరచు నిమిత్తము ఎడో పార్ష్యమున నున్న వారు మాట్టమాలిట్టులతో రాయబారముల నడపుచున్నారు.

యుక్రేనియనుల స్థితి.

లండను, డిసెంబరు 24:—రైటరు యునులందఱును వైస్యముల జీవనలెని అట్లాపింప బడెను. యుద్ధము వచ్చునెడల దాసుకోసక్కు కొరతను వారు కోసక్కుల నందఱిని రాదాగారి కప్పగించుచున్నాడు. కూర్కాపునకు 89 మైళ్ల దూరమున యుక్రేనియనులకును మాక్సిమిలిన్సులకును యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇదివరకు 700 మంది చించి రని తెలిసినది.

సైనికోద్యోగులవధ విస్తరించుచుండుట.

బోర్ని విక్రమ పక్షమువారి యుద్ధపు.

లండను, డిశంబరు 22.— పెట్రోగ్రాదు విశేషము మార్మింగుపాపు పత్రిక కిటుల తెలియజేయుచున్నాడు. సైన్యమున నధికార వ్యక్తిత్వములను రద్దుచేయుచు బోర్ని విక్రమ పక్షము ప్రకటన మొనర్చియుండెను. ఈ ప్రకటనము తెలువడిన నాటినుండియు ఉద్యోగుల వధలు హెచ్చుచున్నవి. వీరిలో పదాతి దళకోద్యోగులు విశేషముగ చంపబడుచున్నార. వై ప్రకటనము యుద్ధరంగమున చేరగనే సైనికులు ఉద్యోగులను చుట్టచేసి వారలను జంపసారంభించిరి. అందువలన ఉద్యోగులు కొందరు పారిపోవుచున్నారు. కొందరు ఉక్రెను, కాక్సను, ప్రెసిరియా మున్నగు ప్రదేశములకు బోయి స్వగృహముల కిరి యు కొచ్చిరి. గాని రష్యాయందు సైనికోద్యోగు లందఱును సైనికులకు బండ్లపై యున్నారు.

రష్యా రాష్ట్రమున కలహములు.

బోర్ని విక్రమ పక్షము ప్రమాదవశకు గ్రహించుట.

లండను డిశంబరు 24.— పెట్రోగ్రాదు నుండి తెలుసు పత్రికా విశేషముడిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. — ఉక్రెయిను వాదితోడ సంధిచేసికొన బోర్ని విక్రమ లాభపడుచున్నాడు. రాజ్యాంగ సభయొడ వారి భావము మార్పుకొందుచున్నది. ఈ యంత్రములనుబట్టి, బోర్ని విక్రమల తమ ప్రమాదస్థితిని గ్రహించుచుండి రనవచ్చును. రష్యా నక్షిణభాగములయందు నిపుడు బోర్ని విక్రమలకు వ్యతిరేకించుచున్నది. ఆహారపదార్థముల సప్లయ సన్నగిలుచున్నది. దానుప్రదేశమున నుండి బొగ్గు సరఫరా ఆగిపోవుచున్నది. కాంతి యేర్పడు కాలము కను దవ్వవలసినదగ, రష్యాయందు వివిధపక్షములకు సమర మారంభమైనది. సాంఘికములయందు రష్యా రాష్ట్రము విపద్ధకనొంది మున్ముందు జర్మనీ రాష్ట్రపు సేవకురాలగు నని భయపడుచున్నది.

ట్రాట్స్కిగారు కెయిజరుగారిని భయపెట్టుట.

లండను, డిశంబరు 22.— పెట్రోగ్రాదు నుండి రైటరు గారి విశేషముకు నిన్నటి దినము క్రింది సమాచారమును తెలిపెను. ట్రాట్స్కిగారు తాత్కాలిక సంధిని గూర్చి ఉపన్యసింపచు నిట్లు పలికిరి. కెయిజరుగారి కాళ్ళమీదపడి సంధికి బ్రతిమాలు నిమిత్తము మనము బాగుగారిని తొలగించలేదు. సమ్యక్తవడ జాలని మరతుల గోరువెడల కాసునసభ వారేయూ వెంటనే నిర్ణయింపవలసి యుండును. అన్ని దేశములందును సైనికాధికారిమీద సమాన పరిశ్రయోధము మొనరింపవలసిన దనియే యుండవలసి గోరుదుము. ఆధిక దుష్కృతివలన మనము యుద్ధ మొనరింపనేరకున్న 1905 వ సంవత్సరములో జరిగినటుల మనయొద్ద మంత మొందలేదనియూ తిరిగి యుద్ధముచేయు గలుగుదుమని యుద్ధము నాపివేయుచు మనము మన విశేషములను తెలుపుదుము.

వార్షికోత్సవపత్రిక.

ప్రకటనమును నిర్దేశించుట.

ఆస్టుపెట్రాము, డిశంబరు 22.— వైపత్రికా ప్రకటన ము మునుదినములు ఆపుజేయుచుండిరి. ఆహారపదార్థ పరిసాల కోద్యోగి నెదురించుచు ప్రకటించిన వ్యాస మూలమున వై యుద్ధపు తెలుపడియుండవచ్చును.

ప్రకటన మారంభమగుట.

పత్రికా ప్రకటనము మరల ప్రారంభమయ్యెను. పాపా కోద్యోగి యొగిన సముఖాయాపికి పత్రిక ప్రాముఖ్యత మొనగుచున్నది. ఆస్టాయపు వక్తము ప్రబలి న్యాయమును నాహారపదార్థముల సరఫరాకు భంగము కలిగించెనని వై సముఖాయాపి యందు వివరింపబడినది.

ఒడెస్సా శాంతిముగ నుండుట.

లండను, డిశంబరు 24.— ఒడెస్సాలో నల్లయు సరకుకొనినది. తుట్టకుదకు సారాయి ప్రోత్సహమును వానిని గోరుకొనుటకైంద పరిణమించినవి. రెడ్డు గార్డుల నాయకుడైన యూదా సొకని తుపాకిగో గాల్పుట వలన సంబోధము ప్రారంభ మయ్యెను. అనంతరము దినమంతయు యుద్ధము రిగినది. ఆ యుద్ధమున సారాయికొట్టు కొన్ని గోరుకొన బడినది. అల్లరిలనణచి శాంతిని నెలకొల్పి సైనికులను పంపివారు గలభాదార్యతోడ నేకమైరి. ప్రదేశమున శాంతిని నెలకొల్పి దిన ప్రత్యేకముగ నొకసంఘమేర్పాటు చేయుచుండెను.

పెట్రోగ్రాదు నగరమున జర్మనీ సైనికులు.

వైస్యము సిద్ధమగుచుండుట.

లండను, డిశంబరు 21.— పెట్రోగ్రాదు విశేషము మార్మింగు పత్రిక కిటుల తెలియజేయుచున్నాడు. — రష్యా యందు దివికోలో జర్మనీవారి ప్రతినిధులై యుండిన యిరువురు ద్యోగులు, ఆధికారుల యనుమతివడసి, యుద్ధమున బంధితులైన జర్మనీ సైనికులతోడ నొక వైస్యమును రష్యాయందు సిద్ధము చేయుచున్నార.

ఇట్లు

ఇటాలియనులు ఆస్టోలో శిఖరమును

మరల బట్టుకొనుట.

లండను, డిశంబరు 25.— ఇటాలియను పరాసువారి తో నన్ను “ట్రెము” పత్రికా విశేషము 20 వ తేదీన రింతి సంపుడు నిట్లు తెలియజేయుచున్నాడు. — ఆసియాగో పీఠ భూమికి పశ్చిమతీటునుండును శత్రుదళములు సయేవిమీద జరుపబడిన పురోగమున మార్గిని నిశ్చలముగ నిలిచియున్నవి. పయేవీనది యొడ్డనవైడగు మొదలు సముద్రమువరకును, వైడగు మొదలు ఆసియాగో వరకును గల మధ్య ప్రదేశమున శత్రుదళములు విశేషముగ నిలు నలు త్రిపు బడినవి. క్రొత్త గాని ట్లు తే బడిన దళములన్నియు పరాను, బ్రిటీషుదళము లాక్రమించుకొనిన ప్రదేశములకు పశ్చిమమున నుంచబడినవి. ఇందువలన ప్రధానయుద్ధము ప్రేంటాయుర తీరములను గాపాడుచున్న ఇటాలియను దళముల మీద నుద్దేశింపబడును. అందు గ్రహ్యాశిఖరమును, ఆసియాగో పీఠభూమియు ముఖ్య యుద్ధస్థలములుగ మారినవి. ఈస్థి చాల యుద్ధదశరహని ఆ విశేషముని యభిప్రాయము. అయిన నీ వార్త ఉపహరింపబడిన దానిగ ఇటాలియనులు ఆస్టోలో శిఖరమును మరల నాక్రమించుకొనిరి. దానివలన పశ్చిమమున గ్రహ్యాశిఖరమునకు భయము సంకోచింపబడినది. రష్యా మందు వలన తమకేమియు భయము లేకపోయెనని కెయిజరుగారు పలికిరి. అలవైస్యముందు నిట్లు బయింపగలరో మాడవలసియున్నది. బ్రిటీషుదళమునగూడ మంచు కొంచెము పడినప్పటికి చాల కష్టముగ నుండును.

శత్రువుల ఆశయము.

లండను, డిశంబరు 26.— ఇటాలియందలి పరాసుదళముతో నున్న రైటరు గారి విశేషముకు ఆసియాగో పీఠభూమిని ప్రేంటాయు పశ్చిమమున ఆస్థ్రియనులు గానించిన భయంకర పు ఆకస్మాత్సంభవమగుచున్నట్లు వ్రాయుచున్నాడు. శత్రువులు తమదళముల నిలపుకొన గలిగిన మూటిగ్రహ్యుల శిఖరమును వారు మహాత్మరముగ నెరరింపవలసి. అయినను మిశ్రమందలి వారు అన్నిటికి సంసిద్ధులైరి. పుల్లప్రదేశమునందున్న సమీపగ్రామము మీద శత్రువులు గుండ్రు చేయగలిగిరి. వారాకొండల నుండి వైకి రాగలరని తోచెను. అయినను రాబోవువారము మిశ్రమందలివారికి ఇటాలియనులకు చాల ఆంక్షోకన కరముగ నుండగలను. ఆలవైస్యమునా ప్రము తేయకనే శత్రువులు శికికాలమున తీరముగ ముగ్గును నొనరించుటకు వాయుభారమును మూలముగ నున్నది.

ఇటలీ వికమత్య నివర్తనము

రోము, డిశంబరు 24.— రోములో ననేకమంది దొరకనమువారిపక్షమున నుండుటయే ప్రబలదళమున యుద్ధమును విజయవంతముగ సంపదించుటకు కెన్ని కష్టములకైన నోర్చుచున్న నెన్ని యవాంతకోద్యమములు వచ్చినను ఆనాచివేయదు చనుట. ప్రబల నివర్తనముగ నుండగలను.

ఇటలీపై దాడి

పత్రిక ఖండించుట.

లండను, డిశంబరు 25.— ఇటలీపై జర్మనీయులు తలవెట్టిన ముట్టడిని రైట్ నను తీటుగుపత్రిక ఖండించుచున్నది. ఆస్థ్రియావారి సిద్ధియెత్తుటకు తోడ్పడి తనకూలమున జర్మనీవారి యొక్క సైనికులను బలియొసగ నిల్వమూర్ఖులు హించెను బుగ్గగారి కెట్టి యధికార మున్నదని వైపత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది.

జనరలు అల్లెలీగారు జనరలు కెన్సింగుగారి నభిసందించుచు సందేశము నందిరి.

అమెరికా

య్యుటోనీసు డిశంబరు 24.— క్రొత్తగా నటికల కాకకుట్ర కనిపెట్టబడినది. ఎంతటియును లక్ష్యముచేయక జర్మనులు ఆస్థ్రియా శత్రుబంధున్ని మిశ్రమందలివారి ఓడలన్నిటిని పాక చేయవలయునని ఏకైక్యము బంపిరి. మిగతా పంజలను కొనుక్కొను నిమిత్తము రాయబారములు విజయవంతములై నెమ్మది నెలకొల్పబడెనని తెలుపుచున్నాడు. ఓడల ఏకైక్యము గాగరూతులగు నున్నాడు.

అమెరికా రెడ్డుక్రాసు సంఘము

ఏకైక్యము ఆరెడ్డుచేయబడుట

న్యూయార్కు, డిశంబరు 24.— పెట్రోగ్రాదు నుండి యిట్లు తంత్రీవార్త వచ్చినది. రాష్ట్రాధికారు మోటారుబండ్లను పంపవలసినదని రుమేనియాకుం దమిరా రెడ్క్రాసు సంఘపు ఏకైక్యమునకు ఉత్తరువైనది. ఈ యుత్తరువుపట్టి ఆరెని బంధించితిమని ప్రాజ్జిక గారు ప్రకటించిరి. లాముగాని, రెడ్క్రాసు సంఘమువారుగాని విప్లవమునకు వ్యతిరేకమగు నుద్దమముల తోడ సంవర్కము గలగియుండ లేదని పెట్రోగ్రాదు నందలి అమెరికావారి గాయబారి తెలియజేసెను.

ఆస్థ్రియా

ఆస్థ్రియాదళములు ప్లాండర్సుకు వచ్చుట

లండను, డిశంబరు 26.— నెంటులు న్యూను ఏకైక్యవారి జాగ్రత్తించిరి తేలిక యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఆస్థ్రియనులు తమ దళములను ప్లాండర్సు రంగమున కంపుట కంగీకరింప రని సాంఘిక ప్రతిభిధి రెయిన్స్ట్రాసునభిలా చెప్పెను. పశ్చిమమున ప్రత్యేక యుద్ధము నొనరించుటకు వారు తూర్పున ప్రత్యేక సంధిని గావించుకొల్పరు.

టర్కీ

యుద్ధపుకై దీలను గూర్చినసభ.

బ్యోకసాకములు సంభృష్టిగములు.

లండను, డిశంబరు 24.— జనివాసుండి డెయిలియూను పత్రిక కిటుల తంత్రీవార్త వచ్చెను. — యుద్ధపుకై దీలను గూర్చి ఆంగ్ల కురుక్షేత్రాష్ట్ర ప్రతిభిధి లన్నియు ములుయించుచు సమాధానపడిరి. కాంప్టాంటివోము మాల్మ్యేసులకు నమరును కైరీలు ఆంగ్లవైద్యకళాపాఠశాలపై ప్రమాణ మొనరించుచు.

బోలండు

జర్మనీ సైనికుల అవిధేయత.

లండను, డిశంబరు 26.— బోలండువారి జర్మనీ సైనికులు తమ యధికారులయొడ తిరస్కారభారము కలిగియున్నారు. ఆజ్ఞలనున్నంప సైనికులు కొందరు నిరాకరించిరి. కాని కొందరును చంపి, మరల విశేషమతను నెలకొల్పిరని పెట్రోగ్రాదు నుండి డెయిలి మెయిలుకు తెలియజేయబడినది.

చీనా

లండను, డిశంబరు 24.— చీకింగు తంత్రీవార్త తిట్లు తెలుపుచున్నవి. చీనాదళములు వచ్చుటవలన హాట్సుకర్త మరల నెమ్మది నెలకొల్పబడినది.

ధనికులకు పన్నులు

బోనసలా గారి యభిప్రాయములు

లండను, డిశంబరు 26.— ధనముపై పన్నును విధింపవలసినదని ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసు కమిటీవారు నూచించియుండిరి. కమిటీవారికి ప్రత్యుత్తర సందర్భమున బోనసు లాగరిట్టెరి:— యుద్ధానంతరమున ధనికులపై పన్ను విధించుటకు జాతీయముగమును తీర్చివేయుట తత్కృష్టమగు సాధనమని నా యభిప్రాయము. యుద్ధభారము చిట్టచివరకు పూర్తిమలుపై పడునగాని యుద్ధానంతర మన ధనికులయొద్ద వ్యయముక్రింద సామ్యుని ప్రోవలసి యందు వ్యవస్థ యేర్పడును. గమనిక: సముపై పన్నును విధింపవలయునా, లేక యేబడిసంకల్పములలో యుద్ధ బంధ తీర్మానము జరుగుచుండవలయునా అను సమస్య ధనికులకు మాత్రం సంధించినవై యున్నది. యుద్ధకాలమున ధనముపై పన్నును విధింపవలసినదని నిశ్చయింపబడినది. చీనాదళము నాంగీకృతము గాదు. ఈ సమయముననే పన్నును విధించితిమని, పన్నును వసూలగును గాని ధనమునకు తోపము కలుగును.

(c)

100

2

—

బీసెంటుమ్మగారి అభ్యుత్థానమును విచక్షింప
 చు యిటుల నడుపుచున్నది: ఇట్టి ఉపన్యాసమున లోపములు
 గనుగొనుట అతి సులభము. మరియు, ఆర్థిక, ప్రైవేటు
 ముల గూర్చి తగిన పరిజ్ఞానము లేకయే వీనిగూర్చి యాపన
 నింప మొదలిడిన బీసెంటుమ్మగారి ఉపన్యాసమున నిట్టి లోప
 ములుండుట గూర్చి చేరచెప్పి నవలయులేదు. ఈ ఉపన్యా
 సము సర్వవిధముల ఆమోదనమును గూడ నొందరు చెప్ప
 వచ్చును. కాని యీ రెండు మాన్యులనలనను భారతదేశము
 కట్టిబాధమును చేకూరజాలను. భారతదేశమును ప్రేమించుచు
 బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠాపనములు వృద్ధి గాంచు చుండేనుతోడనే యిటు
 ను యితరదేశములయందును నెలకొల్పు బడినవను విషయములను
 గ్రహించిన వారెల్లరును యిట్టి సమయము: వీ యుపన్యాసమును
 నెవల గల భేదభావములు ప్రకటింపబడుట యేకాగ్రీహ
 యముల వ్యక్తికరించుట మంచిదని తెలిసికొనవలయు. ప్రప్
 తమున పునామలను బాగుగనాటి భవననిర్మాణము గావించి
 వలెననియు ఆర్థిక, శాసననిర్మాణములయందు రాష్ట్రీకుల ప
 పాలనమున నెక్కుడుస్వాతంత్ర్యము కలయుననియు బీసెం
 తుమ్మగారు నడిచినవాక్యములతో యీ ప్రతిక యేకీభవింపుచు
 యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—రెండవ పరిపాలనా ప్రతిష్ఠాపన
 నిర్మాణమునుగూర్చి లేకమైన యోచింపక, స్వదేశ సంస్థా
 ముల స్థితిగతుల నా యక, తక్షణమే ప్రాతినిధ్య
 ప్రస్థము నొసంగవలయుననెడి కోరిక లంగీకరింపబడిన
 నని తోచు. హామరూబుగను అభిప్రాయములతో నేకీ
 వింపని వారెల్లరును భారతదేశ శత్రువులని పిలువ బడిన
 చున్నారు. కాని ప్రెంచి, రష్యను విప్లవములగూర్చి వ్రాసి
 పిమ్మట యీప్రతిక యిట్లు నుడుపుచున్నది:— బ్రిటిషు ప్ర
 స్థాపనము లభివృద్ధినిొందు స్వభావము గలవనియు, నిజము

५४ अक्षरविज्ञानम्.

The British Communiqué says: - Hostile artillery was active in neighbourhood of Vimy Halluinourt and eastward of Ypres. Snow has fallen on whole front.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Russia

A General Lynched.

LONDON, December 26.
TALE GRAY.—A message from Tashkent describes the lynchings of General Kozlovchenko by a mob. M. Kozlovchenko was Commander of the troops in Turkistan.

Decree Increases Numbers of Officers.

LONDON, December 25.
 The "Morning Post's" Petrograd correspondent says that the decree of the Bolsheviks abolishing distinctions of rank in the army has caused an increase in the numbers of officers, especially in the infantry. When the decree reached the troops the soldiers mobbed officers and killed them if they refused to strip off their epaulettes. However, officers have donned "lunith" in large numbers and, as reported, many returning to their homes in Ukraine, Caucasus, and Siberia, but in Great Russian officers are practically unknown among the men.

Bolsheviks Realising Their Danger.

LONDON, December 25.
 The "Times" correspondent in Petrograd writes that the endeavours of the Bolsheviks to come to terms with Ukraine and with the difficult conditions of the Continental Assembly indicate that the Bolsheviks are realising their danger. All Southern Russia is now anti-Bolshevik. The food supply threatens to become shorter and coal supply from the Don is cut off. While peace is still remote the war of classes threatens to result in not only a social catastrophe, but the eventual subjection of Russia to German imperialism.

Anti-Revolution Plot.

LONDON, December 26.
PETROGRAD.—The "Pravda" states that a hundred proclamations signed by so-called international workers have been found at the residence of a Cadet Professor. They are connected with an anti-revolution plot.

German Troops in Petrograd.

LONDON, December 24.
 The "Times" correspondent in Petrograd wires:—An evening newspaper says that the former German Military Attaché and former German Military Plenipotentiary to the Tsar are forming an army corps in Petrograd composed of German war prisoners with the consent of the Russian authorities.

Odessa Fighting Subsides.

Cause of the Trouble.

LONDON, December 26.
 An Odessa message to the "Times" says that the disturbances in Odessa have subsided and latterly degenerated into the sacking of wine stores and other excesses. The trouble began with the shooting of a young Jew Chief of the Red Guards. During the subsequent fighting eight wine stores were looted in one day, the booty including twenty thousand bottles in one store. Guards sent to restore order joined the looters, and finally both sides Soviet and Reds, met and appointed a committee jointly to restore order.

German Soldiers Disaffected.

LONDON, December 26.
 A DAILY MAIL message from Petrograd says that German soldiers in Poland have become practically disaffected by fraternising. Individual soldiers refused to carry out orders, but examples were made and discipline restored.

Bolshevik Train Held Up.

LONDON, December 26.
 Bolshevik troops sent to Kiff have been held up by a broken railway. Serious rioting has broken out at Abi in Finland.

Bolsheviks Attack Kharkoff.

LONDON, December 26.
PETROGRAD.—The Maximilian news agency reports that Bolsheviks are attacking Kharkoff. The agency claims that Bolsheviks now control the railways to the south. A telegram however reports that a large body of Cossacks and Railway men near Tsernitin has stopped Bolshevik troops going northward.

Maximalists Terms.

LONDON, December 26.
PETROGRAD.—Maximalists and Social Revolutionaries of the left have agreed to form a Coalition Government in which the latter will have seven seats. The Maximalists have prohibited the manufacture of arms in view of the probability of a speedy European peace. It transpires that the Maximalist peace conditions include a demand for the speedy evacuation of occupied territories. The Maximilian news agency states that a Maximilian delegation at Brno Litovsk has written to the German Foreign Office that the peace negotiations may be ended when the German military authorities are not allowed to go to Berlin to meet the Russian plenipotentiaries. The Maximalists claim that six thousand of General Kornilov's troops have been completely beaten in the Government of Kharkoff.

Germany

"Vorwaerts" Suspended.

LONDON, December 26.
AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" has been suspended for three days evidently owing to its article attacking the Food Controller.

Publication Resumed.

AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" has resumed publication. It gives prominence to the Food Controller's defence which "inter alia" admits that the "Vorwaerts" had assumed such proportions as to endanger the general food supply.

The People and Militarism.

LONDON, December 26.
 Commenting on Mr. Lloyd George's speech in the House of Commons the "Vorwaerts" points out that people during war-time are unable to combat militarism, but after the war the mighty current which in peace-time had forced militarism in the defensive will become overwhelming.

Shortage of Coal Supply.

Significant Request.

LONDON, December 25th.—Sir Alfred Wagner issued a request to his friends not to call on the occasion of his mother's birthday, since the supply of coal does not permit of the drawing room being heated.

Offensive Against Italy Condemned.

LONDON, December 25th.—The BERLINER ZEITUNG condemns the offensive against Italy, and asks what right F. M. Von Hindenburg has to sacrifice the flower of Germany's youth to assist Austria in a mad enterprise which may easily result in disaster.

Austrian Troops for Flanders.

A Socialist's Declaration.

LONDON, December 25th.—The Zurich correspondent of the CENTRAL NEWS AGENCY states that a socialist Deputy declared in the Reichstag that the Austrian people would not consent to sending troops to Flanders. They would not make separate peace in the east in order to make a separate war in the west.—("C. and M. Gazette" special cable.)

France

A Brilliant Soldier.

LONDON, December 26.
 General Guillaumat, successor to General Sarrail at Salonika, commanded an army at Verdun. He is regarded as a brilliant soldier.

The French Tcheco-Slovak Army.

Will Consist of 120,000 Men.

LONDON, December 24.
 Reuter learns that the Tcheco-Slovak Army in France will consist of at least 120,000 men, chiefly Czech soldiers who voluntarily surrendered to Russians and Serbians.

Great Britain

Conscription of Wealth.

Mr. Law's Views.

LONDON, December 26.
 The full report of the recent speech by Mr. Bonar Law, replying to the Trade Union Congress Parliamentary Committee which urged conscription of wealth, shows that he emphasised that he personally favoured a levy on capital at the end of the war as the best means of reducing the National Debt. He pointed out that, while any such burden must ultimately fall upon industry, the political situation after the war would be such that the wealthy would have to continue to pay for the war. Hence the question, whether there should be levy upon wealth, or that the burden be spread over fifty years, mainly concerned the wealthy classes. It was a question which method would pay them best and pay the country best. He disagreed with Mr. Sidney Webb that levy on capital could be made during the war. "If you try it, you will not get the money and you will run the risk of falling short of money."

General Allenby's Message.

LONDON, December 25.
 General Allenby has sent a message to General Pershing saying:—British troops in Bethleham on Christmas eve send their American comrades a message of greeting and hope that through the achievement of their common purpose the law of force may yield to the force of law and peace and good will reign at length on earth.

To the Dominions.

F. M. Sir Douglas Haig has sent further messages to the Governors General of the Dominions and the Governor of Newfoundland conveying the King's warmest good wishes of all ranks to their respective countries. He has also sent a message to the Commanders-in-Chief in India and centres of operations outside France conveying greetings to comrades.

TELEGRAMS.

Anglo-Turkish Prisoners' Conference.

LONDON, December 25.
 A Geneva telegram to the "Daily News" says that the Anglo-Turkish Conference regarding prisoners of war has ended in a complete agreement on all points. The prisoners will travel on British hospital ships between Constantinople and Marseilles.

Mr. Asquith's Son Wounded.

LONDON, December 26.
 Brigadier-General Arthur Asquith son of the Ex-Premier has been severely wounded in France.

Sir Eric Geddes Received By The King.

LONDON, December 25.
 Sir Eric Geddes was received in audience by the King at Sandringham on Christmas morning.

To-night's Communique from Sir Douglas Haig Reports Mutual Artillery Firing and Patrol Encounters.

LONDON, December 26.
 To-night's communique from Sir Douglas Haig reports mutual artillery firing and patrol encounters.

Italy

Proof of Italy's Solidarity.

LONDON, December 25.
 ROME.—The big Government majority in the Chamber is generally considered an overwhelming proof of the nation's solidarity to make any sacrifice necessary to pursue the war with increased vigour and as a complete overthrow of the interventionist movement.

Enemy's Probable Objective.

Allied Staffs Prepared.

LONDON, December 26.
 Reuter's correspondent with the French Army in Italy, referring to the vigorous Austrian offensive on the Asiago Plateau west of the Brenta mentioned in the Italian communique anticipates that if the enemy maintains his gains he will attack the Monte Grappa position in great force. The Allied staffs are prepared for all eventualities. The enemy is able to shell the nearest village in the plain, but there is little likelihood that he will succeed in breaking through from the hills. Nevertheless the ensuing week will be an anxious one for Italy and the Allies. The favourableness of the weather is such that the enemy is likely to endeavour to force the winter campaign to a decision without delay.

Italians Re-take Mount Asolo.

Effect on the Situation.

ALLAHABAD, December 25.
 LONDON, December 25th.—The "Times" correspondent with the French in Italy wiring on the 20th instant explains that the number of enemy troops westward of the Asiago Plateau has remained constant, since, their advance on the Piave but there has been considerable shifting of forces from the front between Vidor on the Piave and the sea to that between Vidor and the Asiago. Nearly the whole of these transferred troops have been put in positions west of those held by the French and British, so that the weight of the main attack has been directed against the Italians guarding the two banks of the Brenta with Mount Grappa and the Asiago plateau as the chief point of resistance. The correspondent described the position as serious but since this was written the Italians have retaken Mount Asolo which threatened to outflank Mount Grappa from the West, and the long awaited snow has fallen in the mountains. The Kaiser has claimed to have abolished the Russian winter, but he has yet to show that he can conquer the Alpine snow. Even on the British front a much lighter snowfall had a paralysing effect. Every gun moved now leaves a track readily visible from the air and every one fired makes a black patch rendering the most skilful camouflage useless. ("C. & M. Gazette".)

America

American Red Cross Agent Arrested.

LONDON, December 24.
 NEW YORK.—A telegram from Petrograd says:—M. Troizky has announced that Colonel Kolpasenikoff, Agent in Petrograd for the American Red Cross Mission in Rumania, has been arrested in connection with the instructions given him to send automobiles to Rostoff. The American Ambassador in Petrograd states that neither the Embassy nor the Red Cross are in any way involved in any counter-revolutionary movement.

Western Front

Christmas Day at the Front.

British Artillery Activity.

LONDON, December 26.
 Reuter's correspondent at Headquarters says Christmas Day has been sunny. The festivities have generally been of a modest character compared with those of previous years, but the usual cheerfulness prevails. There has been no question of even temporary fraternising with the enemy. Plum pudding has been served out for the first time as ration. This has previously been provided through private generosity. Our guns have been active throughout the past twenty-four hours, and wrought terrible havoc on an enemy infantry concentration in the neighbourhood of Becelaere yesterday afternoon.

LONDON, December 26.
 Last night's French communique said on Christmas day there was moderate artillery activity on the greater part of the front. It was fairly lively on the right of the Meuse.

TELEGRAMS.

The Raid on Mannheim.

LONDON, December 26.

PARIS:—Newspapers emphasize that the air raid of Mannheim illustrates the extraordinary endurance of the British pilots, who carried out work at a temperature of thirty degrees below zero. They say Marshal Haig is concentrating the British air forces in order sternly to reply to the German air raids on British towns. The raid on Mannheim constitutes a magnificent record.

F. M. Sir Douglas Haig's Reply.

LONDON, December 26.

F. M. Sir Douglas Haig, acknowledging the King's Christmas message to the Navy and the Army assures His Majesty of the forces defence of the integrity and honour of the Empire, until final victory is secured.

Naval Aircraft Activity.

LONDON, December 25.

The Admiralty announce that during the night of the 23rd-24th our aircraft dropped three tons of explosives on Bruges docks, and one and a half tons on the aerodrome at St. Denis Westerm and Ghastilles. All returned.

Nothing to Report.

LONDON, December 26.

In last night's communique Sir Douglas Haig said:—There is nothing to report.

(ASSOCIATED PRESS.)

Calcutta

The Indian National Congress.

4,000 Delegates and 400 Ladies.

Pick of India Present.

Mr. Tilak and his Legion.

CALCUTTA, December 26.

The Congress pandal which is compact presents a picturesque appearance and is made of timber and can hold nine thousand people. The pandal has been designed after the fashion of the old Roman amphitheatre and built in the shape of an ellipse. The whole pandal has been decorated in buff and brown. Seating accommodation slopes upwards so that persons holding tickets for the farthest seats are raised above those who are in front. The Press has been accommodated at the front of the Dais. The main entrance is in Indo-Sarazanic style besides the main entrance there are seven other entrances for delegates and visitors of various provinces.

The thirty second session of the Indian National Congress commenced its sittings this afternoon at 2 P. M. in the picturesque pandal at Wellington Square. The pandal was densely crowded with delegates and visitors beyond the holding capacity of the pandal which was at the utmost not more than 9000. The delegates registered up to 2 P. M. reached 4000 and visitors about 6000, Bengal contributing the largest number in both cases. There were also about 400 ladies present. Representative public men from all provinces were present with very few exceptions. It was an epoch-making movement in the history of India. Arrangements were admirably controlled by Indian volunteers. Sir Robinendra Nath Tagore who was the earliest to arrive was given a warm ovation. Mr. Tilak, the Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya, Messrs. Bomanji Surendra Nath Banerjee, Motilal Ghose, C. R. Das, Chakravarti, Mrs. Sarojini Naidu, Mr. Gandhi, the Raja of Mahmudabad, Dr. P. C. Ray, Mr. Bipin Chandra Pal and Justice Woodroffe and Sir Rash Behari Ghose were given ovations as they entered the pandal. Mrs. Annie Besant was cheered by the whole house standing as she was conducted in procession to the dais. The proceedings commenced with the offering of prayers by Sir Robinendra Nath Tagore and the singing of national songs by Bengalee girls. Rai Baikuntanath Sen Bahadur, Chairman of the Reception Committee delivered his welcome address. In the middle of the address Mr. Tilak at the head of 400 delegates who had been delayed on the train journey from Bombay marched into the enclosure and were most cordially received.

After the chairman's address was over Mr. Surendra Nath Banerjee proposed to ratify and confirm the election of Mrs. Besant as President of the Congress. He said:—

Mr. Chairman Brother and Sister Delegates Ladies and Gentleman, I am charged by the reception committee to lay before you a proposition which I am sure will meet with your unanimous and enthusiastic acceptance. I desire to appeal to you to ratify and confirm the election of Mrs. Besant as President of this year's Congress. Mrs. Besant needs no introduction from me. She has a wide name and fame. She is one of the greatest orators of the world. Oratory may say is not (Laughter) a divine gift. In her case it is merged in the grandeur of her personality and in the brilliance of her achievements. I will not refer to her work outside India and standing at this Congress Platform I can only allude to her achievements in the domain of political reform but whatever may be the nature, the character and the complexion of her worldwide activities there is a great outstanding fact that she has made India her home not in the sense of many of those who have made it their home for the purpose of exploitation. She has made India her home with the highest aims of the spiritual, the moral, the intellectual and the political salvation (hear, hear).

She loves India with a love exceeding even that of a woman and that love has been tested by the truest and noblest sacrifice, consecrated by a suffering she has suffered for the sake of India and we return her love with enthusiastic gratitude, for we are a grateful people and in remembrance of her sufferings and in recognition of her services and as a protest against the repressive policy of interments we have conferred upon her the highest honour which is in our power to bestow, the presidentship of our congress. Madam, we bow down on our knees, and we bless also Providence that you have been selected a victim of

this repressive policy as you have thus attracted to it the attention of the civilized world as such a policy cannot stand the glare of enlightened criticism. I am sure that we are within a measurable distance of that day when the death knell of this policy will be sounded. Brother delegates, I will not detain you long because I have no desire to be between you and the gifted lady who will follow me but I will say this that Mrs. Besant has always been on the forefront of the fight for freedom.

She founded the Home Rule League. She has, by her marvellous work stimulated and fostered the cause of Self-Government and I have not the slightest doubt that her intemperance has imparted an impetus which otherwise would not have been possible.

Brother delegates, we are living in a psychological moment in the history of our country. Signs are all in our favour; there are those who would give worlds to the evil day and to postpone the fruition of our aspirations. We have got to counteract those by patriotism and unflinching sacrifice and at such a time so full of promise and so full of difficulties and dangers, we have thought it necessary to install Mrs. Besant in the Presidential Chair of the National Congress to lead us, to guide us and to instruct us in the firm confidence that she will worthily take her place amongst the greatest, the wisest Presidents of the Indian National Congress. With these words I lay the proposition before you (cheers).

The motion was seconded by Dewan Bahadur Govindaraghava Iyer of Madras and supported by Mr. Husain Imam of Behar, Mr. Bomanji of Bombay, Lala Harikrishan Lal of the Punjab and the Hon'ble Mr. Salimulla Beg of the United Provinces. The motion was carried with prolonged cheers. The President then read her address.

Mrs. Besant received an ovation, as she mounted the Rostrum. She delivered a lengthy presidential address supporting the National Congress League reform proposals upon Home Rule lines, the main point emphasized being that the tie between India and England is now one of force and should be one of love, but that a tie of love is impossible until India is a free and willing partner in the Empire.

LATER:—The Indian National Congress which assembled this afternoon was remarkable not only for the enthusiasm of its numbers but also for the largeness of the attendance. So far as could be ascertained there were 4690 delegates as against 2200 last year at Lucknow and 2100 at Bombay the year before. Bengal including Assam topped the list with 1700 delegates, Bombay and Sind came next with about 930 the United Provinces and Madras had about 650 delegates each Behar 390, Central Provinces 163, Punjab 96, Behar 80 and Burma 38. The number of visitors also beat all previous records. The rush for tickets was so heavy that they were all sold out yesterday. Another interesting feature of the session was the large number of Lady Delegates. Amongst the more distinguished of the visitors were the Maharajah of Cooh Behar, Justice Sir John Woodroffe, Lady Woodroffe, Justice Chaudhury, Justice Sadasiva Ayer of Madras, Justice Chandrasekhara Ayer of Mysore, and the Maharaja of Natter. The proceedings began precisely at 2 P. M. prayers, songs, the addresses of the chairman of the reception committee and speeches of Mr. Bannerjee and others in formally proposing Mrs. Besant to take the chair occupied in all about an hour and a half. Mrs. Besant began to deliver her address at half past three and finished at half past five.

The feature of to-day's Congress was the attendance of visitors and delegates which exceeded by far its predecessors. Both moderates and extremists were there in large numbers although the nationalist parties preponderated. The latter party being in power its working was managed principally by Nationalist leaders. The Chairman of the Reception Committee's address was read loudly and was patiently followed by the audience though there was some interruption when Mr. Tilak with Mr. Khaparde entered the pandal who received an ovation. After order was restored the chairman concluded his speech Mr. Surendra Nath Banerjee's speech in proposing Mrs. Besant to chair was well received the motion was seconded and supported without speeches by a leading delegate from each province.

Discussing Mrs. Besant's address the "Bengalee" says like a pellucid stream it flowed bearing on its bosom the bright crystal embodying the aspiration of the great heart of India for self-government. The "Englishman" says "Madness could not go further than the suggestion that British government should be asked to pass a bill establishing self-government on Dominion lines in ten years." The STATESMAN says:—If Mrs. Besant had her way's condition of India would be even more pitiable than that of liberated Russia. The other Calcutta newspapers content themselves with reference to the size and enthusiasm of yesterday's meeting which the AMRITA BAZAR PATRIKA points out have never before been equalled.

Mrs. Besant's Presidential Address.

The "Times of India's" Comment.

BOMBAY, December 26.

The "Times of India" commenting on Mrs. Besant's address says:—It would be easy of course to pick holes in an address of this character especially as Mrs. Besant's excursions into the economic and military history are not based on any intimate knowledge. It would be easy to indulge in indiscriminate approval. Neither course is of any service to India at this juncture. We hold it to be the primary duty of everyone who loves India and the Empire and who recognises the elementary fact that the governing spirit of British institutions is essentially progressive in India as elsewhere, to emphasize at this great crisis in the affairs of our people of agreement rather than our points of difference. The paper proceeds to deal with particular points raised by Mrs. Besant accepting her first insistence on building from foundation and emphasizing the need for greater Provincial, Financial and Legislative economy and adds:—We may say at once that any scheme which aims at immediate establishment of representative institutions which ignores the possibilities of a Second Chamber and which takes no account of the position of Native States beyond one of mere negation is not one which has any chance of acceptance. The "TIMES OF INDIA" refers to the tendency to label everyone who refuses to subscribe to the periods of of Home Rule League as a reactionary and selfish enemy of India, but after pointing to the French and Russian revolutions says:—Recognising to the full that the vital essence of British institutions is growth and that in India

the time is ripe if not over-ripe for a substantial step towards full self-governing institutions we say no less emphatically that all who study the constitutional history and look ahead are more than ever convinced of the wisdom of the British policy of building a little slowly so that we may build the more surely. Many of those who hold these views add the "Times of India" love India no less than Mrs. Besant and their desire to serve her is no less passionate than her own.

Mrs. Besant's Special Message to the People of India.

Presidential Address read out at Lucknow

LUCKNOW, December 26.

A public meeting attended by over two thousand persons was held under the auspices of the Home Rule League on the National Congress day at Rifeham Hall. Babu Ram Chandra, M. A. Advocate, the chairman of the meeting, read out Mrs. Besant's presidential address amid repeated rounds of cheers. Her special message to the people of India was distributed and the following resolutions were passed:—This meeting of the citizens of Lucknow most earnestly urges that the Government be pleased to immediately grant at least the reforms contained in the scheme prepared by the All-India Congress Committee in concert with the Reform Committee appointed by the All-India Moslem League and that in the reconstruction of the Empire India shall be lifted from the position of a Dependency to that of an equal partner in the Empire with the Self-Governing Dominions. This meeting expresses its gratitude to Mrs. Besant for giving expression with independence and accuracy to the real political opinions and aspirations of the country in her address. The meeting was dissolved with a vote of thanks to the chair proposed by Nawab Sadiq Ali Khan. The proceedings lasted for over three hours.

Rs. Notes received in Calcutta.

To be Issued on January 2nd.

CALCUTTA, December 25.

Sufficient supply of 2½ rupee notes has now been received in India and it is proposed to begin their issue at Calcutta, Bombay and Madras on the 2nd January 1918. They will be made available to the public on the same conditions as one rupee notes and some are given to one rupee notes will be afforded for their encashment.

The Patrika.

CALCUTTA, December 26.

In the course of a lengthy article the "Patrika" says:—The Congress had hitherto met at the call of the country only. It had hitherto met to oppose official policy, its principal work being to criticize the acts and policy of the Government. That was more or less destructive work. But this year it meets not to consider how best to oppose official policy but how best to help it to fulfil itself. Its work now is the work of constructive statesmanship. It meets this year at the call of the Empire. A sum of Rs. 20,000 has been raised by sale of Congress Reception Committee and other tickets.

Before Rai Baikuntanath Sen Bahadur began delivering his address Mr. Bipin Chandra Pal read telegrams from various public bodies and absentee leaders expressing sympathy with the objects of the Congress and wishing the Congress all success. There were four telegrams from four Indian Public Associations in South Africa asking Congress to demand Home Rule, release of Mahomed Ali and brother, and to improve the states of the Indians in the colonies.

Burma

Burmese Affairs.

RANGOON, December 26.

Sir George Barnes with Lady Barnes and Miss Barnes left for India. Preparatory to departure a deputation of the representatives of Rangoon Rice and United Merchant Association interviewed Sir George on the serious position of rice and timber trade owing to the lack of shipping and also discussed the high prices of gunnies and other trade matters and the question of railways. Sir George promised sympathetic consideration of the whole position. The deputation were in favour of the Indo Burma Railway being constructed but considered preference should be given to internal railway development. They pointed out that in view of the demand for the separation of Burma from India the position of Indian merchants should be considered. Sir George assured the deputation whatever change took place their interests would be safeguarded.

Delhi

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 26.

His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 25th instant from the Secretary of State for India:

No fighting of importance has taken place in the British front though the enemy has been active in raiding and in local actions and drove in British advance posts on the Ypres Standen Railway. The Germans have been showing considerable raiding and artillery activity in Alsace.

The Italians by determined counter-attacks recaptured the ground lost by them southeast of Monte Serrat. Snow is now falling heavily in the Alps and the Italian positions are more assured than for some time past. The Arab forces under the son of the King of Hedjaz destroyed a Turkish troop train 350 miles from Medina. The British have advanced about 8 miles north of Jaffa and have also occupied a railway station seven miles north of Ludd. The aircraft have harassed the retreating Turks.

Peace negotiations were opened between the Russian Bolsheviks and the Central Powers at Brest Litovsk. Delegates from Russia Germany, Austria, Turkey and Bulgaria were present. Von Kuhlmann, German Foreign Secretary, presiding indicated that the work of the conference would be to fix the most important principles and conditions on which peaceful and neighbourly intercourse especially in agricultural and economic respects, could speedily be established. Civil war continues to extend in Russia and all Southern Russia is now reported to be ranged against Bolshevik Government.

(BY WIRE.)

Mr. Montagu's Mission.

interviews.

BOMBAY, December 26.

His Excellency the Viceroy and the Secretary of State to-day granted interviews to the following gentlemen;—
Messrs. H. A. Wadga, A. N. Apte, V. K. Gupta, Prof. V. G. Kale, Rev. Canon John, Mr. T. Bhus, Mr. P. Bhat, Dr. L. L. Joshi, Sir D. E. Wacha, Mr. N. M. Namurath, and Mr. N. V. Chakrav.

Second Day s Deputations.

Deputations representing the following ten bodies waited upon H. E. the Viceroy and the Secretary of State at the Government House to-day and presented addresses.

- (1) The Bombay Presidency Association.
- (2) The Depressed Classes' Mission Society of India.
- (3) The Indian Merchants' Chamber and Bureau.
- (4) Sir D. E. Wadia and others.
- (5) The Parsi community.
- (6) The Talukdars and Sardars of Gujarat.
- (7) The Mahomedans of the Bombay Presidency.
- (8) The Sind Mahomedan Association.
- (9) The Special Sind Provincial Conference and
- (10) The Jain Association of India.

Bombay Presidency Association,

The deputation of the Presidency Association which was headed by Sir Dushaw E. Wacha submitted a lengthy representation in approval of the Congress League Scheme of Reforms.

Depressed Classes Mission Society.

Sir Narayan Chaudhavakar headed the delegation of the Depressed Classes who in their address supported the Congress League Scheme and commented that the interests of depressed classes should be adequately safeguarded in the reconstruction of Legislative Councils by grant of right to elect their own representatives in proportion to their numbers.

Indian Merchants Chamber and Bureau.

The deputation of the Madras Merchants Chamber and Bureau which was headed by Sir **Vithaldas Thackersey**, President, urged that it was of supreme importance to healthy and natural growth of Indian commerce and industries that India should have a free hand in the determination of her own policy and that no considerations other than the best interests of the country should prevail. It was also of vital importance to the free and healthy growth of Indian commerce and industries that the Government of India should have complete fiscal autonomy.

Deputation Headed by Sir D. E. Wacha.

The deputation headed by Sir J. E. Wadia and consisting of Mr. N. G. H. J. Chandavarkar, Mr. C. H. Satalvad, Sir Shachandra Krishna, Mr. H. S. Wadia, Mr. W. H. Chambers, the Hon'ble Mr. G. E. Parakk, the Hon'ble Mr. V. J. Patel, Mr. N. V. Gokhale and Mr. A. M. Samarath not particularly representing any political association or body, then waited on H. E. the Viceroy and the Secretary of State with a lengthy note justifying and supplementing the Congress League Scheme of Reforms with an introductory representation. After analysing the reform scheme under each head minutely the representation expressed the hope that no effort would be spared to satisfy the rising aspirations and ardent desire of India to take her proper place in the Empire, as a self-reliant, self-respecting and self-governing member of the British Empire, willing and ready at all times to stand by it, to fight for it and die, for it if need be.

The Parsi Community.

The Parsi Community delegation headed by Sir Jamsetji Jejeebhoy in their address referred to their early history and their rapid advance in the field of social, political, educational and commercial activities. They did not subscribe to the principle of separate representation, but if political expediency demanded introduction of communal electorates, the interests of the Parsis should be safeguarded as well as those of other minorities without impairing the opportunities and facilities of representation which the community enjoyed at present.

Talukdars & Sardars of Gujerat.

The Hon'ble Mr. Inacker of Kerala read the address of Telukadas and Sardars of Gujarat which pointed out their inadequate representation in the Legislative Councils and asked if a special chamber for princely and noblemen was under contemplation their claims should be considered. They further added that no legislation of taxation affecting them should be introduced without giving them a just opportunity to discuss their views.

Mahomedans of Bombay Presidency.

The deputation representing the Mahomedans of the Bombay Presidency headed by Maulvi Renuddin Ahmed in their address stated:—What is proposed now in certain quarters is not so much the reform of the present Government as its extinction and hasty introduction of a new form of Government which under certain conceivable circumstances might revolutionise the country. It is freely asserted that in no distant future English bureaucracy will disappear and Indian majority in Councils will take its place. Whatever may have been the defects of that much abused bureaucracy in the past it must be admitted that it has had one redeeming merit, that of holding the balance even as between two rival communities in India and thus protecting the weak against the strong. If that balancing agency is to be removed or reduced, such provision for protection of Moslem minority will have to be embodied in the future constitution as it will make it im-

possible for any majority in Councils and local bodies to encroach upon their rights. Care should also be taken that in the place of the English bureaucracy some narrow-minded oligarchy might not be established by the new constitution itself. We cannot accord our entire agreement to the Congress League Scheme of reforms as it will in the absence of certain additional guarantees result in jeopardising the existence of Mahomedans in India as a distinct political entity. The Hindu-Moslem understanding revealed therein is practically confined to the question of separate electorates for Moslems in various Councils and does not extend to other questions equally vital to the progress of the community such as those of local Self-Government, recruitment of Public Services, freedom in the exercise of religious rites, etc. Moreover some of the provisions in the scheme as it stands are most detrimental to Moslem interests and must be considered impracticable at the present stage of the progress of the country. Take for example the proposal that half the members of the Executive Councils who are to be Indians should be elected by the majority in the Councils. Even in England it is not the Commons but the Prime Minister who selects the ministry and he naturally takes care to select such as would work smoothly with him. It is quite conceivable that the head of the Province in India would find it most difficult to conduct the administration with members in whose selection he would have no voice and who might be in perpetual conflict with his policy. The strongest objection to such an arrangement from a Mahomedan point of view, however, is that there is hardly any possibility in it of Mahomedans being elected to the Executive Council because of a permanent Hindu majority in the Legislative Councils. Also with regard to the suggestion that the Councils should have an elected President we submit that the president elected by the majority could not command that confidence which a representative of the Sovereign now commands, because his impartiality is unimpeachable. Take for example the proposals that all the resolutions passed by the Legislative Councils should have the force of law with the temporary veto of the Governor. The danger of new elected majorities with party organisations and passions of constantly defeating the Government should not be lost sight of. In England the opposition recognises certain responsible ties and owing to long established practice no opposition uses its own strength for the purposes of defeating the Government, which it is at the time aware that it cannot replace. Here there is no recognised and responsible opposition, members of which could claim to exchange places with ministers on Treasury Bench after defeating the Government. There seems to be no sense therefore, in allowing the administration to be constantly defeated by a majority in Councils, and in compelling them to carry out measures which they did not approve or which may be impossible for them to carry out. Such an arrangement could only result in administrative, chaos. Looking at the proposal from a Mahomedan point of view it must be admitted that it will place the minority entirely at the mercy of the majority. Stronger safeguards than those provided in the scheme for the protection of minorities will have to be provided before such revolutionary proposal is adopted.

Jain Association.

The memorial presented to H. E. the Viceroy and Mr. Montagu, Secretary of State for India, by the representatives of the Jain Association, of India entirely supports and approves the scheme of reforms suggested by the Indian National Congress and Muslim League, as one to be carried out for the immediate requirements of the constitution. They say that in a country of varied population like theirs the interest of certain important minorities have to be safeguarded without introducing any possible discord in the unity of India. The Jain community of India is by its faith a distinct entity, and if important minorities are to have representation in the future electoral system, they humbly submit that the claim of the Jain Community whose loyalty has been proved unwavering will be given due weight and consideration.

The Personnel of the deputation is:—

- (1) Jivanlal Pennaia (President).
- (2) Mr. Khetsey Khesy, J. P.
- (3) Rao Bahadur Hiranand Nemchand, J. P.
- (4) Mr. Manibhai Goculbhai.
- (5) Mr. Khunji Hirji Katani, J. P.
- (6) M. Gulabchand Deschand Javeri.
- (7) Mr. Cooverji Amundji
- (8) Mr. Laxmichand Gharya
- (9) Mr. Dattakhhad Vadilal Virchand. and
- (10) Mr. Rattochand Tullockchand

Deputations to Mr. Montagu.
THE WATANDARS' ASSOCIATION.

BOMBAY, December 27.

The joint memorial of the Inamdars' and Watandars' Association, Dharwar in the course of their address said:- That with all feelings of loyalty and gratitude, these associations are firmly convinced that with a view to further strengthen the basis of the British Government, it is absolutely necessary to thoroughly broaden the administration of the country, and grant the people their just demands by allowing them to officially participate in the Government. These Associations are further convinced that it is now high time that substantial changes should be introduced in the administration of the country. And in this connection, these associations respectfully beg to state that most of them entirely approve of the joint scheme of reforms adopted by the Indian National Congress and the Moslem League at Lucknow in December 1916. These associations firmly believe that these reforms will conduce to widespread and permanent contentment in the country, and will strengthen the bonds of loyalty to the British throne, and will also make firm the foundations of the world-supremacy of the British Empire. In addition to the joint scheme we urge the creation of a Second Chamber with an earnest hope that you will be pleased to consider it favourably. In the opinion of these Associations, Inamdars and Watandars ought to have much broader and substantial representation in the Legislative bodies. It is but fair, in the opinion of these Associations, that Inamdars and Paragana Watandars in every district of the southern and Central Divisions of the Presidency should be given the privilege of electing one member per district for the Provincial Legislative council. The Associations are

strongly of opinion that the Present Arms Act is unduly harsh, and that it would certainly conduce to revive the martial spirit of the nation, if the Act as it stands were annulled. "In this connection, these Associations have to painfully place before you the baneful and galling effects of the invidious racial distinctions between Europeans and Indians maintained in the Act, as well as elsewhere, and the sooner it is done away with the better." Luandars and Watandars should be liberally admitted as commissioned officers in the army, and with this object proper facilities for military training should be provided for. It may be mentioned that most of the Luandars and Watandars owe their origin to military valour, and hence this particular request is entirely in keeping with the traditions of the Luandars and Watandars.

The suggested scheme of Second Chamber submitted by the Association as a supplement to the Congress-League Scheme, states that the chamber should consist of the 48 members, of whom 12 should be nominated by the Governor, out of which not more than 8 should be Government officers, the rest should be elected as follows: 14 by the graduates and pleaders; 4 by each division of the Bombay Presidency and 2 by Sind; 5 by income-tax payers paying over Rs. 200 per year, 1 for each division into Bombay City, and 1 for Sind; 4 by Municipalities; 4 by district local boards; 1 by the Bombay Corporation; 1 by the Bombay University; 1 by the European Chamber of Commerce; 1 by the Indian Chamber of Commerce; 1 by the Mill-owners Association; 4 by the Inamdars and Watan-dars enjoying over Rs. 3000 annual income. Money bills shall originate in the first chamber, but they must be passed by the 2nd Chamber, who shall have no power to amend or modify it, but the second chamber may send such bills back to the first chamber with their suggestions and recommendations. Any other bill may originate in the first or second chamber, but must receive the assent of both the chambers before it becomes law. Except money-bills both the chambers shall have the power to originate, amend or modify any bill originated in any chamber, and send it back to the chamber in which it originated for reconsideration. Members of the second chamber shall have the right to sit and participate in the deliberations of the first chamber, if they so desire, but they shall have no power to vote in the first chamber. Any bill passed by both the chambers twice, at an interval of one year, shall become law, and the Governor shall have no power to veto it. Members of the Executive Council can sit in the second chamber, but they shall not vote unless they are members nominated by the Governor. Any dispute regarding the execution of Acts and measures passed by the Legislature and not voted by the Governor shall be referred to the second chamber and such decision shall be final, and the Executive shall execute such orders in such manner as the second chamber shall direct. The Governor shall have power to dissolve the 1st chamber but not the 2nd. Members of 2nd chamber shall sit for nine years and one third of the members shall be elected or nominated as the case may be, every third year. Both the Chambers shall elect their own chairman. Questions excluded as Imperial by the Congress and the Moslem League shall not be touched by either chamber.

The Deccan Ryots' Deputation.

The memorial presented to the Secretary of State on behalf of the Deccan Ryots Association states:—The successful application of the principles of responsible Government depends upon the satisfactory solution of the problems raised by the existence of (1) a large number of castes whose backwardness is abnormal and who have been all along labouring under a state of intellectual slavery; (2) millions of so-called untouchable classes who besides being extremely illiterate have continued to be treated on religious and other grounds with great contempt and abhorrence; (3) and more intelligent but small religious minorities. Due provision must be made for the safeguarding of their interests by each one of them being enabled to send their own representatives to the councils.

We suggest that the Kannara speaking districts of South-Kanara, Anantapur and Bellary should be transferred from the Madras Presidency to the Southern Division of this Presidency. Then the Ratnagiri and Konara from the southern and Thana from the Northern Division should be transferred to the Central Division or should be treated as a separate Konkani division. Councils formed on these lines and with substantial elected majorities should, we think, be entrusted with full powers to discuss and pass resolutions binding on the Executive in all provincial matters, subject only to the veto of the Governor. The budget should also be submitted to these councils for approval and sanction.

We submit the following proposals with regard to the employment of Indians in the higher services on a wider scale:—

- (1) The Indian Civil Service examination should be held in England as well as in India; but the candidate who are recruited in India should put in two years' residence in England subsequent to their admission to the Civil Service.

- (2) Only 40 per cent of the vacant posts in the I. C. S. should be open to Indians; and not less than half of them should be drawn from the educationally backward classes in India.

3. In case a sufficient number of successful candidates in the I. C. S. examination are not available from the backward classes to fill up half the posts open to Indians their places should be filled by candidates to be recruited from England or from the competent members of the lower services who belong to the backward classes.

The most urgent necessity of adopting measures for the education of the masses should be taken as an essential part of the scheme of reforms which you will frame. In this connection we have to point out first that the educational progress of the superior castes among whom primary as well as higher education has made very great progress is no index to that of the masses who are almost as backward in education at the present day as at the beginning of the British Rule in India, secondly that in India the progress of the general knowledge in the upper layers of society does not so far upon the filter down to the lower layers as is the case in the homogenous societies of the West and thirdly that on account of the intellectual slavery of the Hindu masses, firmly founded upon their superstitious it is impossible they will educate themselves under the voluntary system hitherto in vogue. Therefore we submit that a programme should now be framed and an

ద్వితీయ ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ.

మచిలీపట్టణము.

(స్వకీయ శిక్షణ)

ద్వితీయ ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ యీ నెల 22-న తేదీ ఉదయము మాపురంపేటలో సమావేశమయ్యెను. రాజమహేంద్రవరమునందలి గవర్న మెంటు ప్రెయిమింగు కాలేజీలో సుపాధ్యాయులగు శ్రీయుగ దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణమ్య ఎం. ఏ. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. బెజవాడ, ఏలూరు, కాకినాడ, రాజమహేంద్రవరము, పితాపురము, గుంటూరు, నెల్లూరు మొదలగు దూర ప్రదేశములనుండి విద్యార్థులు ప్రతి నిధులగు విచ్చేరిరి. మహాసభ 300 మంది విద్యార్థులు సభనలంకరించిరి. వీరుగాక మాపురంపేటలో ననేకులువచ్చిరి. వారిలో ముఖ్యులు కట్టమాడి చిదంబరరావుగారు, కృత్తివెంటి గంగరాజుగారు, హరినాగభూషణం గారు, చిల్లరిగ సేతుమాధవరావుగారు, ముత్తరాజు సుబ్బారావుగారు, పి. హెచ్. అనంతరామయ్యగారు, పురాణం నారాయణరావుగారు, త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు.

సభ 23 వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు బాత్మియగీతముతో ప్రారంభింపబడెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు, టి. పూర్ణచంద్రారావుగారు సభ్యులకు స్వాగత మొసగుచు వారి గంభీరోపహాసమును తెలుగున చదివిరి. పిమ్మట కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను. సాయంత్రం తిరిగి సభనూడి మరికొన్ని తీర్మానములయిన పిమ్మట సభాధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమును ఆంగ్లేయభాషలో నిచ్చిరి. 24-25 తేదీలయందు మిగిలిన తీర్మానములను వెదలెల యుపన్యాసములను, ఆంగ్లేయమునందును, తెలుగునందును వాగ్దోరణి పోటీ పరీక్షలను జరపబడెను. ఈ పోటీపరీక్షలలో తెలుగునకు రెండు బహుమానములును, ఆంగ్లేయమునకు రెండు బహుమానములు ఇవ్వబడినవి. త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరిగారు ప్రాచీన పాశ్చాత్య ఆచారములను గూర్చియు, దంలు సుబ్బావధానలు గారు సదా చదువలసిన పుస్తకములను గూర్చియు, ముత్తరాజు సుబ్బారావుగారు పదు నెనిమిదవ శతాబ్దమునందలి తెలుగు గద్య వాఙ్మయమును గూర్చియు ఉపన్యసించిరి.

సభ చాల జనప్రదముగ జరుపబడెను.

అంగీకరింపబడిన తీర్మానములు.

1. ఆంగ్లేయులకును వారి మిత్రులందలివారికిని సంపూర్ణజయము నొసంగుచు వర్తమాన మహాసంక్రమమును త్వరలో బరిసమాప్తి మొందించుట కీ సభవారు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
2. పెంట్లాంకుప్రభువుగారు నూచించినరీతిని తమతమ విద్యాలయములలో సాధ్యమయినంత త్వరగా బాలభద్రోద్యమమును నిర్మించుట కీసభవారు విద్యాశాఖాధికారులను కోరుచున్నారు.
3. హిందూదేశపు సంక్షోభ సేనలో చేరుటకై విద్యార్థులకు సౌకర్యము గలుగజేసినందులకు ప్రభుత్వమువారికి వందనము లర్పించుచు యుద్ధానంతరము గూడ దేహదానము గల ప్రతివిద్యార్థియు పైనికీర్తుల పొందుటకుగాను ఇట్టి హక్కు గలుగజేయవలెనని యాసభవారు ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.
4. విద్యార్థుల ప్రహేళికలను గావించు కొనుటకు గాను గురుగరి రెండేళ్లవరకును కరుణ తమ వివాహములు నిలుపుదలచేయ ప్రయత్నింపవలెనని యాసభవారు రాంధడేశ విద్యార్థులను ప్రార్థించుచున్నారు. వి. వివాహసందర్భములలో సంసారముల యార్థికస్థితి భగ్న పగులబట్టియు సుత్పూర్ణ సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధపడవట్టియు పరిశుల్కములను పరిపూర్ణముగా నిషేధించుట కీసభవారు రాంధడేశ విద్యార్థులను ప్రార్థింపించుచున్నారు.
5. ఆంగ్లేయ గ్రంథములను అట్లె చిత్రించుటలకు పరిత్యజించియు వేళ్లవలె గావించుటకు సభియ గాయక స్వర్య ప్రదర్శనముల బహిష్కరించుచును మనోవాక్యాలు భగ్నములచే సంఘసారకుద్ధ్య శపథమును ప్రతివిద్యార్థియు వైకొనవలెనని యాసభవారు విద్యార్థిసోదరులకు ప్రార్థింపించుచున్నారు. వి. జరియ, బొగాకు మొదలయినవాని యుపయోగము నన్నివిధముల బరిత్యజించి బ్రహ్మచర్యశిక్షాసాధనముగా సౌఖ్య విశేషసాహిత్యము సామాన్య జీవితవిధానమును ప్రతివిద్యార్థియు నవలంబింపవలెనని యాసభవారు విధించుచున్నారు. సి. దీక్షలకు విద్యావ్యాపకత్వములనును, గ్రా

మపారికుద్ధాభివృద్ధి గావించియు, నాల్గులకు సహాయ మొనర్చియు, సభలయం దై చిక్ సేవకులుగ నుండియు నింకను నిట్టి కార్యరూపములుగా విద్యార్థులెల్లరు సాంఘిక సేవ యొనర్చి తమ పౌరత్వవిధిక్యములను వెరవేర్చవలె నని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. విద్యాలయములందు ప్రస్తుతమున్న వ్యాఘాతములతోబాటు బాత్మియవ్యాధులనుములను గూడ విద్యార్థులకు శిక్ష గజపుటకు తగిన యుపాధ్యాయుల నియమించి దేవయ్యాధానములను శారీరకశిక్షావిధానమును పునరుద్ధరించుట అత్యావశ్యక యని విద్యాశాఖాధికారుల కీసభవారు నివేదించుచున్నారు. వి. విద్యార్థిదేశలో యంచితము పొందుటకై విద్యార్థులకు వీలగు నన్ని వసతికృపాముల సేవకులకు కీసభవారు ప్రభుత్వము వారిని విద్యాలయాధికారులను నుంకరింపవలెను నేడు చున్నారు. సి. విద్యార్థుల వ్యాధిత విషయమై యెక్కువ శ్రద్ధతీసికొని విద్యార్థుల నకాలమరణముల వారే నుండి తప్పింప విద్యాశాఖాధికారులను విద్యాలయాధికారుల నీసభవారు విజయపూర్వముగా ప్రార్థించుచున్నారు.

7. ఆంగ్లేయ భాషలో పఠనీయగ్రంథములను తగ్గించుటకును, (2) ప్రవేశపరీక్షకువలెను దేశభాషలలో విద్యగరపుటకును, (3) హిందూదేశచరిత్రను పఠనీయంకముగా సేర్పరచి ఏ. గ్రూపునకు మార్చవలెననియు, (4) తగవుల నవసరించి విద్యాలయపురీతములను తగ్గించవలెను, (5) ఆంధ్రదేశములో వివిధములయిన టెక్నికల్ పాఠశాలల సేర్పరచుటకును విద్యాశాఖాధికారుల నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

8. ప్రతిదినమును విద్యాలయపు కార్యక్రమమునకు ముందు విద్యార్థులకు వారి వారి వత్తుల నవసరించి భర్త సంబంధమైన విద్యమెసంగుటకు విద్యాలయాధికారుల నీ సభవారు కోరుచున్నారు.

9. 8, 9 గంటలకు గాని బాగుగా తెల్లవారని యాంక్ష దేశమున నుండు పాఠశాలలందోరే 6 గంటలకే తెల్లవారు మన దేశమునగూడ పాఠశాలలు 10 గంటలకే తెరువబడుట, బాలర సోమరితనమును వృద్ధిచేయుచున్న దనియు చాలమంది బాలర మధ్యాహ్న భోజనమునుమాన్చి సాయంకాలమున నాట పాటలయెడల వారిని నిరుత్సాహుల చేయుచున్న దనియు నందుచే నీవద్దలినిమార్చి ఉదయమున 7 గంటలకే పాఠశాలలను తెఱవ సేర్పాటుల చేయుటకు విద్యాలయాధికారుల నీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

10. ప్రాతాములోగారు ఆజ్ఞ మెసంగినట్లు విద్యార్థులు బాత్మియపుటతో విద్యాలయముల కరుగుదొందుటకు వారి కనుజ్ఞ తీయవలెనని విద్యాలయాధికారుల నీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

11. ఆంధ్రదేశములోని నాయకులను విద్యాలయాధికారులను సుపాధ్యాయులను ఆంధ్రవిద్యార్థి సభను సరియైన మార్గముల నడుపుటకు సహాయముచేయు నీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఒక విచిత్రమైన మోసగాడు:— కృష్ణజిల్లా గుడివాడ తాలూకా పసుచుర్ర గ్రామమునకు, జగన్నాథ మను సొక కాపురులజును తెగి కత్తులమైన మృదులతో వచ్చి తాను తనతండ్రియు నారాధునివాను గాంకమ్మల చురుకు మాకథా కాలక్షేపము: కై నుండెను సోపుమ వై గ్రామము దగ్గరనున్న నాగులేటి కాలువకుట్టున కుంటచేసికొనవలయునని, తాను కుంటప్రయత్నము నుండు, ఏనెండో చిట్టెక్కుట ప్రయత్నిం కొట్టుము కాలువార పడిపోవుననుమన భావముగొంది పట్టుకొని ప్రయత్నించి కట్టుకు, కట్టికాక రెడచేయి కొనిపో పోయిట్టును, రెండ్రీ క్రిందపడి చనిపోయినట్టును నాటిను వారు వచ్చి రిపోర్టు వ్రాసికొన్నట్టును, రెండ్రీ బహుసంస్కారము నిమిత్తము దేవునికావలెననియు చెప్పగా ఉదయ నెలకులగు గ్రామస్థులు వెంటనే వారికి పదిరూప్యము లొసంగిదాన సంస్కారములను తాముకూడ సహాయముచేయుచు వని వారిని కొలిచినకు వెంటచింప వారి భయపడి, తాను చెప్పినంతయు, అసత్యమనియు ఆరువత్సరములనుండి రెడచేయి వృత్తి యనియు చెప్పెను. ఆహా! నీకు ఎందరిని నూచించెకో గదా! వానిచేతినొక నాటులగుటకుల విడవుల కత్తిని న్నుది. వాడు ప్రతిదినము కాత్రిపుట దానికి తడిపిడ్డనుట్టి ఉదయమున బలాత్కాముగా ఉడిచేయుటచే కత్తు ప్రసవదానిని చేతికింబూకొని వచ్చుట వానికియై యున్నదట. పిమ్మట, గ్రామస్థులనుమానించి, వారిని గ్రామమున నలు గారి యధీనమందుంచిరి. మునముగాను చాలీనువారి కప్పకెప్పగా, వారు వారిని నిష్పందించుచుంచిరి.

శ్రీ జయలక్ష్మీ సమాజము.

చివ్వాడ, అరుంగులంపాపు, చిత్తూరు.

ఆర్యాదు, ఈ సమాజము 1917 సం. ఆగష్టు నెల 80 వ తారీఖు గురువారము నీగ్రామములచే స్థాపింపబడినది.

ఈ గ్రంథాలయమున ప్రస్తుతము 180 ఆంగ్లాంగ్లేయ తాళపత్ర గ్రంథములును, మొ. తెనుగు వార్తాపత్రికయు నున్నవి. సమాజమునకు శ్రీమాకో శతావధాని, శ్రీ. శ్రీనివాసాచార్యులు వారి వ్యవహారముల వైదా రంగపురెడ్డిగారు కార్యదర్శిగను, బూదూరు గామానుజులురెడ్డి సహాయకార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. ఇంకను ఈ గ్రామమునందలి కొందరిని కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఈ సమాజమున దేశసేవాదాశయమును, మార్గదర్శకులను అగు మహానుజుల జనాభ్యుత్థానములు జరుపుటయు, గ్రంథాలయమున, గ్రంథములను, వార్తాపత్రికలను విరివిగ వ్యాపింపజేసి విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోడ్పడుటయు, అపుడపును సభలు జరుపుటయు, స్వదేశోద్యమము, మన్నుగు విషయముల వై సుచితకరపుటయు ప్రజలకు బంచివెట్టుటయు మొదలగు నాతపోద్యమముల నారంభించి యున్నారము. వీనికి దయామయులగు మహాత్ములు తెల్లరు మాయుడు నమ్మకముంచి మాయాశయములు గ్రహించి సాయ మొనర్చుదురని వేడుచున్నారము. ఈ గ్రంథాలయము ప్రకృతము బోధ పాఠశాలయందలి సొక గదియందున్నది.

అయ్యది చాల ఇరుకుగ్రంథము. భవన నిర్మాణమున కై సొకసభజరిపి యత్నములుచేయ యత్నించు చున్నారు. భవననిర్మాణమునకు నుమారు 1200 రూప్యములగు ననిమదింపు చేయబడినది. ముగ్రామ పంచములు, యంగుండు పంచములు యభివృద్ధికై సొక పంచరాత్రిపాఠశాల సొకటి స్థాపింప సామాజికులు యత్నించు చున్నారు. అదియు త్వరలో సమ కూరగఁదని దలంచుచున్నారు. దయామయులగు మహాత్ములెల్లరు మాయాశయముల గ్రహించి, విరివిగ విరాళము లొసంగి బ్రార్థించుచున్నారు. మాససమాజమునకు దయతోసభ్యత్వతహించి తగుసాయ మొనర్చెదననిచెప్పి మమ్ముల్రోక్క స్పించిన— శ్రీమాకో కె. శ్రీనివాసాచార్యులు వారికిని, మదరాసు పాఠశాలకేట, వాస్తవ్యులగు మన్నే నాగమ్మయననామె, చనిపోయిన తనకుమారుని భూపకాథముగ 7.8.0 రూప్యముల విలువగల ఆంధ్రగ్రంథముల సుచితముగా నిచ్చిన జయచతును, వైభావన గ్రంథములయందలి గ్రంథములన్నియు సుచితముగానిచ్చిన యక్—వి.డి. శేషచార్యులు వారికిని మాకత్యంతసాయ మొనర్చుననిచెప్పి కొన్ని గ్రంథములు సుచితముగానిచ్చిన పూనిమాంగాడు వాసులు, ఆరే పోలునాయుడు గారికిని, ఆంధ్ర వారపత్రిక సుచితముగ నిచ్చుచుండు బూదూరు రామవరెడ్డిగారికి మాయన: పూర్వకమగు వందనము లర్పించు చున్నారము.

బూదూరు, గామానుజులు రెడ్డి,

సహాయకార్యదర్శి.

ఒక నార్సి కోర్కెయ:— కృష్ణపురము కళాభివృద్ధి సమాజముయొక్క ప్రథమవార్షికోత్సవ విగ్రహ 22-న తేదీ సాయంత్రము తెల్లరువారము వివరమును బొమ్మకంటిక్రమూర్తిగారు యాధిపత్యమున జనాప్రదముగా జరుపబడినది. విగ్రహకోర్కెయగు రిచియెను, సంపూర్ణముల కలసి లాభముల నుగూర్చియు, వ్యాఘాతకరముల గూర్చియు ఆగ్రాసనాధిపతిగా నిరసనగొంది. తగువారో సభ్యులకు ఉపాసోగము లొసంగబడినది. భావకమాతకును ఆంగ్లాసమాగ్నమునకును జయజయధ్వనులతో సభ ముగిసబడినది. సభాకార్యక్రమ చుంతయు మాతృబాషలోనే గురువచుటకు సంప్రదించును.

విశాఖపట్టణపురీషాలక సంఘమువారు:— వీరు వర్తకులవై జరిగించిన ప్రోగ్రేసులలో ఆరు కేసులు విచారణ జరిగి కొట్టివేయ బడినవి. తక్కిన నాలుగు కేసులు విడుదల చేసికొందునని మ్యూనిసిపల్ వారి తరపు వక్తులుగాకు వెలవిచ్చినారు ఈ కేటికి విడుదలచేసికొనియే యుండును. మా పురపాలక సంఘమువారు అనవరముగా వర్తకులకు వ్యయప్రయాసలు కలిగించి వారేగాని తుదకు వారి కేమియు ప్రయోజనము లేకపోయినది. ఇంకనులన వర్తకులు తమకు కలిగిన నష్టమును గాబట్టికొనుటకు ప్రయత్నముచే నున్నట్లు విషయమున్నది. ఇందుల ఫలితము ముందుముందు తెలియగలము. కొందరే రావు గారు.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!
అందమైన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31. రేడియో టైపు అమృతాంజనము డిపోజిట్ చేసి, 50 ల మందిను నోకిరారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.
ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.
వి. పి. క కాక, ముందుగా చిట్లు పంపించుచు క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాశం గమ గలుగకుండుటకు త్వరగ పంపి యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహినీ తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధిము
చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0 ; డజన్ 1-కి రూ. 5-4 0.
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.
అమృతాంజనం డిపో,
109, ప్రేసిరోడ్డు, బొంబాయి. 6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

పాధాపిడితులకు జరము: బహుశా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరీటువంటి నుండు. కురుపులన, మచ్చలన, గండమాలలన ఉండ్లన, ప్రాతఃకౌట్యలన అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన శక్తికృత్ కారిణి (25)
పాదపాదసాక్షిపరిల్లా గురి మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైన మధ్యమధ్యమ అన్ని విధములైన వోషములను పోగొట్టును. కీరమువంటి సాదరసహోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుద్ధిపరచును. శరీరాశోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.
తొంద్రబదు:— **పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No 2, BOMBAY.

విక బాపాలిసి ప్రశంస ఆంధ్ర వర్షరశోకాల-విద్యా ప్రవృత్తి.
ఇది కెన్సెలరేట్ అప్పారాయ నిరవధిము ఇది శ్రీయుర కట్టనంది రామలింగారెడ్డి గారిచే
రూ. 0-4-0 పోస్టేజి అధికము. (ప్రముఖము. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర ప్రతికాకార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

**అమృతాంజనము డిపో వారి
దివ్యోషధములు.**

ఉ.ప.	ఉ.ప.
చంతూర్ము పండ్లలోముటకు ... 0-2	మోహినీ తైలము వెల్లుడుకలు వెరుగుటకు 0-12
కీర్తిరసాయనము మృత్యు అచిరమునకు 1-4	శామహరి వెల్లుడుకలు ఊడుటకు ... 0-8
దంతకూలహరి పండ్లలోముటకు ... 0-8	ఉబ్బునమునకు మందు సీసా 1-కి ... 1-8
బుజుగురెలు ధాతుప్రసక్తి ... 1-0	కస్తూరమృతము వెల్లుడుకలు, మందిరి 50-కి 0-10
బుజుహరి బుజుగురెలు సీసా 1-కి ... 0-12	నుఖిభోగి మృతము ... 1-0
మాలకేంకకు తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-12	నుఖిభోగి తైలము పుండ్లకు ... 1-0
తేలువండు తేలువాటుకు సీసా 1-కి ... 0-8	చింతనములకు మృతము డబ్బీ 1-కి ... 0-8
శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	గ్రహణి మృతము డబ్బీ 1-కి ... 0-8
అలరామృతము వాంతివ్యాధులకు ... 0-8	శిరోవేదక మృతము నిలవోపులకు... 0-12
గజ్జిక తైలము గజ్జికలకు డబ్బీ 1-కి ... 0-8	కాచినపుండ్లకు మానా సీసా 1-కి ... 0-8
చామరము సీసా 1-కి ... 0-8	కేరవ ప్రాకము సీసా 1-కి ... 1-0
శామర తైలము; తామర, తీటకు ... 0-8	మనుమరి మృతము, కుసుమవ్యాధులకు 1-0
కస్తూర తైలము డబ్బీ 1-కి ... 0-4	మందుకు మానా సీసా 1-కి ... 0-8
సురత్రివానకము సీసా 2-కి ... 1-0	మందురేతలము, ముఖాంతికి ... 0-8
కనహరి కీరగట్టులకు దగ్గుకు ... 1-8	కస్తూర తైలము కీరపుగట్టుకు ... 0-8
శివహరిచూర్ణం ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-కి 0-8	కస్తూరలహరి వెల్లుడుకలుకు ... 0-8
చామరపుటకు మందు ... 1-0	ఇలాది మృతము చలబద్ధమునకు ... 0-8
	జంతువారలకు ఎండికలకు ... 0-8

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు
బృహత్ మంజుష్టాదికౌష్ఠ
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేక సమైవది.
1/2 పౌను సీసా రూ 0-12-0.
చంద్రపభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రూ 1-0-0.
వాసవలేహము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1/2 పౌను సీసా రూ 0-10-0.
వ్యవసారములన్నియు సాంస్కృతికభాషలో జరుగవలయును.
జాండూ పార్శ్వస్యాటికల్ వర్షు
ఆయుర్వేద యోషధముల శేయువారు బొంబాయి నెం 13.
The Zandu Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

సీతాస్వేదము లేక లంకా దహనము.
అయిదంకముల నాటకము.
ముద్దుల్లా పద్యములు!! క్రాంత్యుగ సాహిత్యము!!
ఇహ్యుది మృదుమధురతైలిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లరకు సుబోధకము. ప్రసర్య నాటకములముగ నున్నది. భక్తిరసపూరితమైన చక్కని కథాటకాది వర్ణమట్టులతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రదర్శించినను విడువరు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు నోటిలు కాలేజి ఫ్రావెనరగు శ్రీయుర ముత్తరాజు నుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక రాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరులకే బోధపడును. రూ. వెల 1-0-0 తపాలకూలి వేరు.
గ్రంథకర్త:— పసుమర్తి యజ్ఞ నారాయణశాస్త్రీ (980) భోజ్జలి పేట, బందరు.
కారణం బ:— ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరు జదివితీరవలయును. వెల 0-4-0 పోస్టేజి శేలు. ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా ముక్కుడిపో, మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాకుమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (948-887) మేనేజరు.
సేనాశ డిక్టేటరు, మందిరి కులము 1-కి ... 30-0-0
కుంకుమ పువ్వు కులము 1-కి ... 2-0-0
గోశోజనము, మందిరి ,, ... 7-0-0
రసభస్మము తులము 1-కి ... 0-10-0
పచ్చకర్పూరం ,, ... 2-0-0
అదివచ్చికాన లేక జాన్సు కులం 1-కి ... 8-8-0
చాలాచురము సీసా 1-కి ... 0-12-0
తాంబూలమృతము, సువాసన గా మందుకు 50-కి 0-8-0
అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.
అమృతాంజన అవలేహము.
ఈ లేహ్యము గర్భమును తుదిచేసి బలమును కలిగించి గోశ్యులను ఖిము సోమగును. 219
అశోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును. ప్రస్తుతము శాశ్వతమైనదియు అను పుస్తకమునకు ప్రాసిన తపాల భియ్య తేయు ఉచితముగా పంపెదము. వైద్యశాస్త్ర ముడికేలో గోమింద్రి, అతంకనిగూ డోషధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.